

SZABÓ T. ANNA

A FŰSZERMADÁR

Schall Eszter illusztrációival

MAGVETŐ

SZABÓ T. ANNA

A FÚSZERMADÁR

Schall Eszter illusztrációival

MAGVETŐ
BUDAPEST

HANGZAVAR A TRÓNTEREMBEN

- Hanna, ne fészkelődj a székeden! Viselkedj már királylányhoz méltón, jó?
- rivallt rá lányára a parancsolgatásba belefáradt Pertu király.
- Nem is fészkelődtem! Csak ráesett egy sugár a ruhámra! – méltatlankodott a napszőke királykisasszony. A hangja csilingelt, mint egy kristálypohár.
- Persze, a ruhád...! Mindig csak a ruhák, meg a masnik, meg az ékszerék, meg a mütyürök meg az izébizék! – csúfolódott mélyebben csengő fiúhang-ján ikertestvére, Henne. – És már megint bámulod magad a tányérban. Nem azért tükrös, hogy nézd magad benne!
- Hagyj békén! Látom, hogy te meg játszol az étellel!
- Ez nem játék, ez fizikai kísérlet! Most figyelj! Így kell ezt csinálni! – Henne egymásnak fordította a leveses- és a süteményestányért, hogy mindenki szemkáprázatot ragyogással verje vissza a fényt. – Vajon végtelenül visszaverődik a sugár egyik felületről a másikra? A tükör a legérdekesebb kísérleti eszköz, nem arra való, hogy az arcodat csodáld. Ez itt komoly dolog, nem mint a szépitkezés.
- Na ne mond...! – Hanna haragjában megdobta az összegyűrt asztalkendőjével, de Henne széles vigyorral elkapta a levegőben kibomló kendőt és a fejére tette, mint valami fátylat.
- Na? Szép vagyok? Ragyogok, ugye? Hű, de különleges vagyok! – illegette magát gúnyosan.

– Add vissza az aranykendőmet! – Hanna felpattant az asztaltól, és neki-ugrott a testvérének. Egy pillanat, és a két gyerek már lökdöste-taszigálta egymást, mikor Hennének a kezében nem maradt egy darab a lány ruhájának aranyrózsáiból.

– Apaaa! – sivította Hanna.

– Ne nyávogj már, te kezdted! – vigyorgott Henne. – Most már az enyém! – azzal a saját füle mögé biggyesztette a rózsát.

– Mit csináljak veletek? – sóhajtott fel Pertu. – Hagyjátok abba azonnal, és egyétek már azt a levest!

– Eszem, eszem – morogta maga elé Henne, és halkabban, de azért jól hallhatóan hozzátette: – Szentséges Nap, hogy unom már ezt a kaját.

– Pedig nagyon tápláló – mondta a király, és vadul kanalazott. – Én is ezt eszem több száz éve, és mondhatom, majd kicsattanok az egészségtől.

A két gyerek visszaült a helyére, és lemondóan enni kezdett. Pár pillanat múlva Hanna szólalt meg:

– Apa, Henne már megint csámcsoog!

– Nem is csámcsogettam – mondta Henne, és még hangosabban csámcsogett, csak hogy bosszantsa.

– Legalább a születésnapomon ne veszekedjetek – könyörgött erőtlénül az apjuk.

A csillámvölgyi trónteremben ültek a hosszú-hosszú aranyasztalnál, amit ezüstterítő fedett és kristályvázákban álló arany- és ezüstvirágok díszítettek, de az udvari etikett miatt olyan távol voltak egymástól, hogy már megsokták, hogy folyvást kiabálniuk kell. Pertu király arca aranyszínben, a szakállá ezüstösen, a szeme sötét rézszínben ragyogott, a fején korona helyett ékes, kúpos fejdísz, a csúcsán rézzel és rubinnal díszített arany napkorong sugárzott. Az arca időlen és szép vonású volt, de gyerekes gőg ült rajta, az elkenyezte-tett, hatalmukban biztos emberek felsőbbsége. A két gyerek a ruházatukat és a frizurájukat leszármítva teljesen egyformának tűnt: mindenketten aranyhajúak és

gyönyörűek voltak, az arcuk ragyogó barna – sosem védték a naptól, úgyhogy leginkább a rézbőrű indiánokra hasonlítottak. Henne egyszerű fehér kezeslábasban volt, Hanna azonban sötét aranyszínű blúzban és világos aranyfodros szoknyában, ráadásul rengeteg szemkáprázott ékszer is csilingelt rajta.

– Hányadik születésnapod ez, felséges Papa? – szólalt meg Henne békülékenyen.

– A hatsázkilencvenkilencedik – vágta rá Hanna. – Amikor reggel kinéztem az ablakomból, mindenhol ezt a számot láttam: a fák törzsén, a tó tükrén, de még a tavon a vitorlákon is. A nép ünnepli az uralkodót. Igaz is, Papa, idén miért nem hívtunk meg senkit? Miért nem mulatunk?

Pertu király bánatosan felnézett, és nagyot sóhajtott.

– Hogy is kérdezhetsz ilyet? – Henne hangjában most nem volt semmi gúnyolódás.

– Ja, persze – szomorodott el Hanna is. – A Bolond nélkül nincs buli.

– Szegény, szegény Bolond... – sóhajtotta Pertu.

– Hány napja tünt el? – kérdezte Henne.

– Kilenc és fél – Hanna már megint pontosan emlékezett.

– Ne búslj, felséges Papa – mondta Henne. – Biztos nem esett baja. Csillámvölgyben időtlen idők óta nem halt meg senki.

– Nálunk nem, de a határon túl igen – mondta Pertu. – A birodalomban nem találják sehol. Amilyen habókos, biztos eltévedt. Átment egy másik országba vagy egy másik időbe, ott pedig bármi megtörténhet.

– Hú, az izgalmas lehet! – mondta Henne sóvárogva. – Csillámvölgyben soha nem történik semmi érdekes.

– Inkább örülnél, hogy biztonságban vagy – korholta Hanna.

– Elég ebből – vágott közbe Pertu. – Hol marad a hopmester a hírekkel? Hátha...

De még mielőtt befejezhette volna a mondókáját, egyszeriben felpattant a trónterem szárnyas ajtaja, és bejött rajta valaki... Mit bejött? Beszáguldott,

beviharzott! Akár egy színes forgószél: végigsöpört a tróntermen, csak úgy suhogott – a nyomában pedig egy aranyszínű tárgy gurult, pattogott, lebegett, olyan volt, mint egy csillagó labda.

Csak akkor lehetett kivenni a jövevény arcát, amikor végre megállt a király előtt. A ruhája ezerszínű volt, a válláról szivárványosan fénylő tollas köpeny lógott, az arca színesre és csillámosra festve, mint az artistáké, a szája pedig széles mosolyra húzódott, ahogy a mellkasa előtt összefont karral meghajolt – csak a szeme, a világítóan kék, égszínű szeme volt aggodalmat és szomorú.

– Bögyöga büszöm, felség! – hadarta el a csillámvölgyi köszöntést. A hangja lágy volt és dallamos, nem olyan harsányan csengő, mint a királyi családé.

– Nahát, szolgám, visszajöttél? – Pertu király arca egy pillanatra ellagyult az örömtől.

A trónterem ajtajában kíváncsi udvaroncok jelentek meg, engedély nélkül óvakodtak be, mert tudni akarták, hogy fogadja elköborolt szolgáját a király. Pertu, ahogy meglátta őket, észbe kapott: ha nem vigyáz, oda a tekintély! Rá-reccsent hátt a Bolondra:

– Hogy mersz a szemem elé kerülni? Hogy mertél elszökni? Szerencséd, hogy ilyen jó szívem van! Ha csak egy perccel később jössz, lecsapattam volna a fejeted!

– Itt a fejem, nem disznófej! – rikkantott fel a jövevény, még szélesebben vi-gyorogva. A csillagó labda egyszerre a kezébe ugrott. Lélegzetelállító ügyességgel zsonglörködni kezdett vele, az ujján pörgette, végigfuttatta a karján, a vállán, aztán a másik karján, a magasba dobta, elkapta, és közben trillázó, vidám dalt fütyült – senki sem vette észre, hogy a szeme még mindig szomorú.

A király hangosan felnevetett, a gyerekek pedig tapsolni kezdtek. Az udvaroncok is elfelejtettek félni Pertu haragtát: ütemes tapssal jutalmazták a mutatványt, és önkéntelenül fütyülni kezdték a Bolond dallamát.

– Éljen a király! – tapsolta a Bolond két dobás között, és a teremben minden ajtónálló és felszolgáló és kukta és léhűtő éljenezni kezdett:

– Éljen, éljen, éljen! Fényeskedjék épségben! – kiabálták, és jókedvükben a sapkájukat is feldobálták, mintha utánozni akarnák a nagy mutatványt.

– Jól van, szolgám, neked is bögyöga büszöm. Most az egyszer megbocsátok – dörmögte meghatódva a király.

A fényes gömb úgy tünt el a Bolond ruhájának redőiben, mintha ott sem lett volna.

– Köszönöm, felség.

– Nagy ravasz vagy te, Bolond! – kiáltott fel Henne. – Épp a felséges Papa születésnapján kerülsz elő... Akkor ugye hoztál valamit?

– Mit hoztál, mit hoztál? – lelkendezett Hanna.

Henne felállt és odaszaladt: a színpompás lebernyeg alatt bármilyen aján-dék rejtőzhet – a Bolond minden csodálatos meglepetéset tartogat a tarso-lyában.

– Hadd lássam! – Pertu király se bírta türtőztetni a kíváncsiságát. Leg-utóbb egy csodálatos prizmát kapott, amely megszázsorozta a palotája ra-gyogását.

A jövevény az ajtó felé fordult – átható tekintetétől az udvaroncok töme-ge szétnyílt, szinte sorfalat álltak, látszott, hogy közeledik valaki. Hanna és Henne visszafojtotta a lélegzetét... És akkor, a fehér ruhás udvaroncok között egyszerre megjelent egy piros ruhás, barna hajú kislány. Hunyorogva állt meg az ajtóban, elvakította a nagy ablakokon beáradó fény, amit megsokszo-rozott a sok arany és fehér felület.

– Hékám! Ki az ott? Kit hoztál te ide? Miféle szerzet? – hadarta Pertu ki-rály meglepetten.

– A nevem Napsugár – lépett előre bátran a lány. – Embergyerék vagyok.

– Embergyerék...!? – kiáltott fel rémült kíváncsisággal az ikerpár. Most egészen egyforma volt a hangjuk is.

A király arcára kiült az értetlenség, mégis bóllogatott.

– Aha. Szóval embergyerék. És hogy a pityegős pirtyókba kerültél ide? – förmedt rá. – Minek hoztad ezt nekem, Bolond? Mi szükségem van nekem ilyen ilyen harsány kis vakarcsra?

– Te igazi ember vagy? – lépett oda Napsugárhoz Henne. – Még sosem lát-tam embert! Pedig tanuljuk az iskolában az embervilág történelmét és földraj-zát. Ez a kedvenc tárgyam! Ne izegj-mozogj, hadd tapogassalak meg...! – az-zał tapogatni kezdte Napsugár fejét. – Egész normális hajad van, hallod! De hogyhogyan ilyen fura a színe?

Hanna egy pillanat alatt ott termett mellette, és szintén meg akarta tapo-gatni Napsugárt. A lány elrántotta a fejét:

– Hagyj békén!

– Hé! Mit képzelsz! Kiráylánnal beszélsz! – hisztizett Hanna. – Letérdeni! Azonnal!

– El a kezekkel! Ember vagyok, nem bábu! Eredj innen! – azaz Napsugár egyszerűen odébb lőkte a királylányt.

– Ez felségsértés! – toppantott Hanna, és csak úgy villogott a szeme. – Tömlöcbe vele!

– Ne félj, nem bántanak – súgta oda Napsugárnak a csendesen mosolygó Bolond. – Csak a szájuk nagy. Csillámvölgyben még soha senki nem ült börtönben.

– Dehogynem! – csattant fel Henne. – Kétszáz napéve Irgamburg herceg nemcsak hogy ott ül, de ki sem jön onnan!

– Mehetsz be mellé! Ott fogsz megasztalóni! – fenyegette Hanna a kislányt.

– Gyerekek! – intette le a civakodókat a király. – Hallgassuk meg előbb ezt az embergyeret. Később is ráérünk megbüntetni!

Napsugárhoz fordult, és igyekezett minél zordabb képet vágni: – Azonnal mond meg, hogy miért jöttél ide! Nincs kecmec, puff, kampec!

– Felséges királyom – mondta Napsugár, most már teljes tisztelettel, sőt meghajolt előtte, ahogy az egy királynak dukál. – Azért jöttem, hogy felajánljam a szolgálataimat.

– Igen? – hökkent meg Csillámvölgy uralkodója. – Alattvalóm leszel? És mit tudsz?

– Főzni – mondta szemrebbenés nélkül a lány. Lopva rápillantott a Bolondra, aki észrevétlénél odabólintott neki.

A király arca felderült:

– Főzni? Tényleg? Nahát, akkor mégse mész börtönbe. Éppen kapóra jössz, mert szabadságra akar menni a szakácsom. Mondtam neki, hogy leüttetem a fejét, ha cserbenhagy, de ő erősködött, hogy nem halogathatja tovább a... Mit is?

– Az esküvőt, Papa – segítette ki Hanna.

– Úgy van, felséges Papa – erősítette meg Henne is. – Azt mondja, hogy háromszáz éve nem volt annyi ideje, hogy elvegye a konyhalányt. – Mivel a király bamba képet vágott, még hozzátette: – Tudod, a kis kuktát, aki a fényt kavargatja!

- Á – mondta a király. – Úgy látszik, már régen jártam a konyhán.
- Pedig nagyon szereted a hasadat – kuncogott Hanna szemtelenül.
- A hasamat? Én? Dehogya! Én csak azt nem szeretem, ha éhes vagyok.
- Igen, mert minden éhes vagy – tódította Henne is.
- Jól van, szolgám – fordult vissza Napsugárhoz Pertu. – Jobb, ha megtanulnod, hogy a kedvenc ételem a pirított napfény sugárszóossal. Ha jól csináld, nem csapatom le a fejedet, sőt lovaggá ütlek, és megnyalom mind a tíz ujjamat.
 - Illetve előbb nyalod meg a tíz ujjadat, aztán ütök lovaggá – konyogott közbe Henne.
 - Úgy értem.
 - Micsoda? – bámulva nagyon a piros ruhás kislány. – Fényből nem lehet főzni!
 - És ez még Napsugárnak meri hívni magát... – húzta el a száját Hanna.
 - Nem is vagy te szakács! Mi az, hogy nem lehet fényből főzni?! – fortyant fel Pertu.
 - Ne felejtsd el, Papa, hogy ez embergyerék! – mondta Henne.
 - Napsugár nem ijedt meg.
 - Ahonnan én jövök – mondta –, ott nem fényt esznek, hanem gombócot, meg húslevest, meg paprikás krumplit.
 - Hát, akkor mégsem leszel a szakácsom – Pertu hangjában szomorúság csengett. – Mehetsz a dutyiba.
 - Nem hiszed, hogy fényt is lehet enni? – kérdezte Henne érdeklődve. – Akkor ezt kóstold meg – és odanyújtotta az egyik tükrös tálat. – Csak vegyél! Annál kevesebbet kell megennünk. Mi már rettenetesen unjuk.

- Pedig ez az ünnepi menü.
- Köszönöm – mondta Napsugár, és kíváncsian hajolt a tál fölé. – Mi ez?
- Verőfényleves naptészttával.
- De hát ez a tányér üres! – mondta Napsugár, aki csak a saját arcát látta benne.
 - Azért van a tányér tükörből, hogy minél több fény férjen bele – magyarázta Henne. – Kóstold meg szépen!

Napsugár belekanalazott a semmibe, aztán a szájába tette a fényt. Titokban remélte, hogy valami egész különlegeset fog érezni, de aztán csalódottság ült ki az arcára:

- Nem érzek semmit! Ennek nincs is semmi íze!
- Íze...?! – Pertu király bambán rábámult.
- Mi az az íz? – kérdezte Hanna meglepetten.
- Erről nem tanultunk az iskolában – bizonytalanodott el Henne.
- Fényt kellene ennem? Hát mi vagyok én, növény? Csak vicceltek, igaz?
- Nem vagyok növény! – sértődött meg Henne.
- Növény vagy te! – húzza fel az orrát Hanna. – Szerinted melyik növénynek van ilyen szép ruhája? Mi?!
- Na de gyerekek...
- Felség, engedelmet kérek, hogy közbeszóljak – szólalt meg a Bolond. – Életbevágó az ügy. Nagyon fogy az időnk.

A hangja olyan komoly volt, hogy mindenki meglepetten elhallgatott.

- Az engedelmet megadom. Beszélj!

Mindenki a Bolondot nézte. Az odaállt a király elő, és bejelentette:

- Az embergyerek azért jött, mert valaki meg akarja enni a Napot.

Hannából és Hennéből kirobbant a nevetés.

- Megenni... Hihi... – hahotáztak csukladozva. – Mi akarjuk megenni a Napot! Ez a kis emberlány meg majd elkészíti nekünk! Ha le nem csukjuk addig... Haha! Napsugárt süt Napsugár!

– Ennek most a fele semtréfa, felség – fordult a királyhoz a Bolond, de Per-tu már a gyerekekkel együtt hahotázott:

– Még hogyan a fele semtréfa! Jó vicc!

– Ugorj, Bolond! Labdázz, Bolond! Aludj el, Bolond! – rikoltották a gyere-kek, és velük tapsoltak és rikongattak az udvari talpnyalók is.

– Még soha nem nevettem ilyen jót! – törölgette a könnyeit a király.

– De amikor nem viccel! – kiáltott fel Napsugár, és kétségebesében na-gyot toppantott. – Figyeljetek rá! Veszélyben az életetek!

– Csendet! Hallgassatok meg! – kiáltott fel a Bolond, és a hangja úgy süví-tett át a termen, hogy mindenkinél a torkára fagyott a nevetés. Az udvaron-cok eltártották a szájukat meglepetésükben: még soha nem hallották ezt a di-linyós, ártalmatlan Bolondot ilyen hangon beszélni. A király sem utasította rendre, mert érezte, hogy tényleg oda kell figyelnie. Elkomorodva intett neki, hogy beszéljen.

– Felség – kezdte az csendesebben; a szemében már nem szomorúság, de elszántság látszott. – Ha nem hallgatsz rám, utoljára látsz. Engem is, a biro-dalmadat is, a gyermekedet is.

VÉGÍTÉLET ÉS CICOMA

- Micsoda?! – csattant fel a király. – Beszélj!
- Mindig hűségesen szolgáltalak – kezdte a Bolond. – Kerek hatszázkilencvenkilenc esztendőn át.
- Igaz – bólintott a király.
- Most pedig emlékeztetnem kell téged, hogy mit ír a Krónika életed hétszázadik évéről, ami pontosan ma kezdődött el.
- A Krónika... – motyogta Pertu király zavartan. – Lássuk csak... Már nagyon régen olvastam bármit is... Krónika... Ahá. Igen. Hol is van a Titkok Könyve?

Végítélet ide vagy oda, a gyerekek ezt már nem bírták ki kuncogás nélkül:

- Rajta ülsz – vihogott Hanna. – Ott van a páRNA alatt!
- Aha! – hökkent meg Pertu, felállt, felemezte a trónról a súlyos aranypárnát, és egy hatalmas, kopott aranyozású könyvet emelt ki alóla. – Hát ezért nem találtam! Honnan tudtátok? Miért nem szóltatok? Még kiskirály koromban tettem a trónra, hogy elérjem az asztalt. Azóta hiába kerestem. Pedig emlékszem, volt benne valami recept... Annyira tetszett. Miről is szólt... – minden másról elfelejtkezve lapozgatni kezdte a vaskos kötetet.

- Most nincs időnk receptekre – szakította félbe a Bolond. – Nézd meg a hétszázadik oldalt, felség!

A király vadul lapozott, mindenkorian odagyűltek köréje. A kötetben cirkálmas írással ott állt a birodalom múltjának és jövőjének Krónikája. A gyönyö-

rűségesen színes, szinte élőnek látszó képek felkeltették a gyerekek figyelmét, de nem volt idejük sokáig nézegetni: Pertu megtalálta a hétszázadik oldalt.

Ahogy meglátták, mindenki elszörnyedt, és a rémülettől egymást túlhar sogva kiabálták:

- Szent sugárnyaláb! Hát ez meg mi?
 - Egy szörnyeteg! Egy vérfarkas!
 - Egy árnyék! Felséges Nap, milyen rettenetes !
 - Iszonyú! Juj! Micsoda fogak!
 - Mi csöpög róluk? Milyen rémisztő pofa!
 - És a szeme, a szemét nézd!
 - Nem nézem, félek! Csukd be a könyvet, de gyorsan!
 - Te, ez meghozzá! Mindjárt kiugrik a képből!
- A király elfehéredve csapta be a kötetet.
- Mi volt ez? – a felséges Pertu hangja szinte suttogásig csendesedett a félelemről.

A teremben még a légyzümmögést se lehetett hallani. Az udvaroncok hangsúlyosan húzódtak – aki nem látta a képet, meg se merte kérdezni a többiekről, milyen volt a szörny. Még hallani is ijesztő volt róla. Csillámvölgy lusta és boldog népe nem volt hozzászokva az efféle megpróbáltatásokhoz.

- Fűszermadártól kérdezzétek – mondta csendesen Napsugár.
 - Ki az a Fűszermadár?
- Napsugár a színes ruhásra mutatott:
- Ő az. Nekem így mutatkozott be.
 - Hogyan? Hisz ő az én Bolondom.
 - Nem bolond! – mondta komolyan Napsugár. – Nagyhatalmú varázsló. Én csak ma ismertem meg, de megbízom benne, minden elhiszek neki. Hallgasztok rá, különben mindenki elveszünk! Az én világom is elpusztul a tiekkel együtt.
 - Fűszermadár... – izlelgette a szót Pertu.

- De hiszen nem madár! – mondta Hanna. – Nem is tud repülni!
- A Bolondra nézett, aki komoly kék szemmel nézett vissza rá, aztán kitárt a karjait, és a szívárványos tollas köpeny egyszerre a kezére meg a testére simult, mintha nem is ruha volna. Pillanatok alatt madárszerű lett, fényes és szép és fenséges, aztán lábujjhegyre emelkedett, aztán a lába elvált a földtől, és a teste emelkedni kezdett. Emberarca volt, de madárteste – hirtelen meg-nőtt, csapkodni kezdett a szárnyaival, erősnek látszott és hatalmasnak, mégsem volt ijesztő. Körberépült a terem üvegkupolája alatt, aztán leszállt az asztal tetejére.
- Fűszermadár... – suttogta Hanna. – Most már elhiszem.
- A neve Morkoláb – szólalt meg a nagy csendben a madárember. – Morkolábnak hívják azt a szörnyeteget. Az egyiptomiak Ráhunak neveztek. Ő a sötétség leghatalmasabb démona. Gyűlöli a Napot. minden hétszázadik esztendőben visszatér, hogy felfalja. Eddig még sohasem sikerült elpusztítania a fényt, mert a jósok tudták, hogy eljön, és az emberek mindig elűzték. Zenével, füstáldozattal, varázslatokkal. De most rettentő bosszút esküdött, és addig edzette magát a sötétség legmélységebb mélyén, hogy már nem fél semmitől. Azt hiszi, legyőzhetetlen. Még soha nem volt ilyen erős.
- De ha megeszi a Napot... Ha bekapja az egészet... Akkor mi lesz? – mondta ki mindannyiuk kérdését Henne.
- Én tudom, mi lesz – mondta Napsugár csendesen. – Sötét.
- Az mi? – kérdezte Hanna.
- Tudom, hogy nálatok nincs soha ilyen. Csukd be a szemed. Szorítsd rá a kezed jó erősen. Látod már?
- Jaj, nem bírom! Folyton az a szörnyeteg jelenik meg előttem!
- Na látod. Ilyen a sötét.
- Nem – mondta a Fűszermadár szomorúan. – Tévedsz, Napsugár. Morkoláb még ennél is rosszabb. Az ő sötétje mindenél iszonyúbb. Nincs benne álam, nincs mozgás, nincs még gondolat sem.

TITROK KÖNYVE

Pertu csak most szólalt meg. Haragos volt a hangja.

– Mégis, hogy képzeli, hogy idetolja a képet? Megparancsolom neki, hogy tűnjön innen! – és az öklét rázta tehetetlen dühében.

– Már a fény őrzőire sem hallgat, felség – mondta a Fűszermadár. – Csil-lámvölgyben fogja felfalni a Napot, de az embervilágban sem lesz reggel soha többé.

– Ezért jöttem ide én – mondta Napsugár. – Egyedül csak azért, hogy se-gítsek.

– Eget-földet bejártam érte – mondta Pertunak Fűszermadár. – Csak ma találtam rá, ezért jöttem ilyen későn. Ő az, aki az összes embergyerek közül a legjobban ismeri a varázslat alapanyagait.

– Mit csinálunk? – kérdezte Henne.

– Csak egyféléképpen lehet legyőzni – mondta Fűszermadár.

– Mondd gyorsan!

– A sötétséggel csak a testetlen illat tud megharcolni. Ennek a kislánynak meg kell főznie a híres-nevezetes, legitíkosabb titkot, a százfűzerszószt!

– Százfűzerszós...? – kiáltott fel Pertu. – Várunk csak. Mintha már ol-vastam volna róla valahol... Lássuk csak... – a könyv fölé hajolt. – Nem, nem merem kinyitni újra.

– Napsugár, mond el te, amit ma reggel elmeséltem neked! – mondta Fű-szermadár, és leugrott az asztalról. Bátorítóan odaállt Napsugár mögé, és a vállára tette a szárnyát, amely lassan visszaalakult emberi kézzé.

– A százfűzerszós a világ legfinomabb és legcsudálatosabb varázslata – szólalt meg a kislány csillagó szemmel. – A legősibb ételáldozat, amely vala-ha volt a Nap alatt. Benne van a fűszerek minden fényessége és ereje. Az il-lata felszáll az égig, a szörnyeteg pedig megérzi és elmenekül, mert még soha nem érzett ilyen nemes, fényes, erős és finom illatot. Úgy elszédül tőle, úgy megrémül tőle, hogy hétszáz évig a nyomát se látjuk!

Mindenki bámulva hallgatta. A Fűszermadár kinyitotta a Titkok Könyvét, és rámutatott az ősi receptre:

Tudta ezt Babilon,
itt áll a papíron:
égre szállt száz fűszer füstje,
egyiptomi, asszír gyerek
fahéjat és szegfűszeget
hordott az oltárra össze,

de mi füstáldozat helyett
megfőzzük a fűszereket,
bűvölünk hatalmas varázslatot,
elüzzük a szörnyeteget,
mentejük a fényes eget,
mentejük, megtartjuk fenn a Napot!

– Száz fűszer! Micsoda íze, micsoda illata lehet! – kiáltott fel sóvárogva Napsugár. – Milyen lehet ennyi különleges finomság együtt? – és a levegőbe szimatolt, mintha egy készülő ínyencség gózébe szippantana bele, holott a trónterem levegője teljesen szagtalan volt. Csillámvölgyben sem az illatszeretek, sem az ízesítést nem ismerték.

– Na de mi a csuda az a fűszer? Elmagyarázná valaki? – méltatlankodott Henne. – Az nem elég, ha beszélünk róla!

– Tényleg nem tudod? – kérdezett vissza Napsugár.
– Tanultam róla, az igaz, de nem tudom elképzelni. Számonra ezek csak szavak és nevek. Mi itt minden éltet fénnyel fűszerezünk. Csak a sugarak illatát ismerjük.

– És unjuk.

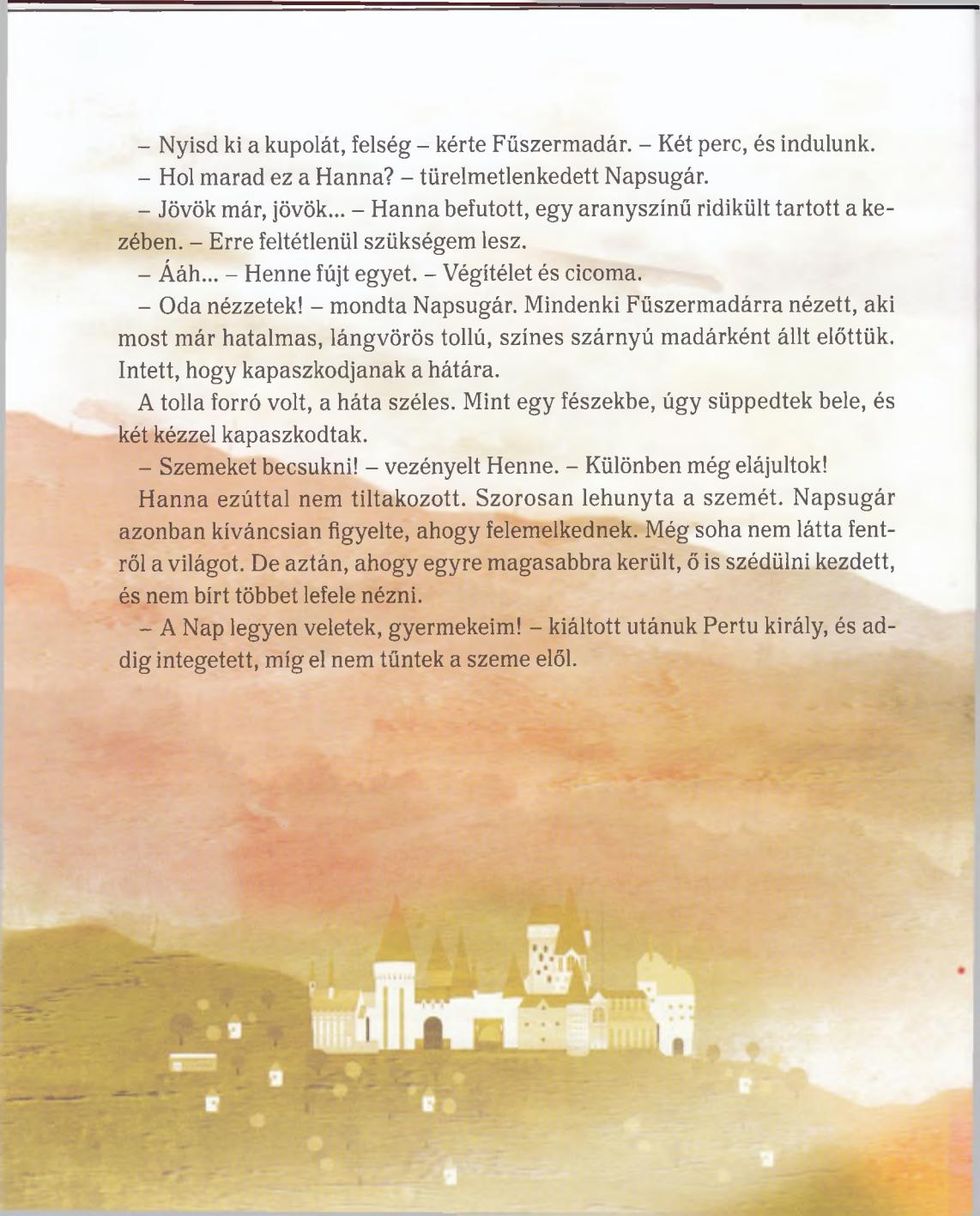
- De még mennyire, hogy unjuk!
 - Igazad volt, Fűszermadár – mondta Napsugár. – Csakis egy ember segíthet rajtuk. Olyan, aki rajong az ízekért és az illatokért.
 - Várunk csak egy pillanatra! – szakította félbe a lányt a király, és a madár-emberhez fordult. – Ha Fűszermadárnak hívnak, miért nem te segítesz rajtunk?
 - Azért, mert elvesztette az emlékezetét – mondta Napsugár. – Még a neve is csak nemrég jutott az eszébe.
 - Így igaz – mondta Fűszermadár. – Mindig viccesnek tartottátok, hogy én alszom egyedül az egész birodalomban, pedig innen lehet tudni, hogy más világban származom. Az álmaim mutatják meg, hogy mit kell tennem, de pont az alvás miatt felejtek el minden. Valami történhetett velem régebben, talán bevertem a fejemet, és azért játszom mindig a bolondot... Amikor legutóbb felébredtem, rájöttem, hogy mi az igazi nevem. Aztán arra is, hogy mi a feladata, ezért indultam útnak azonnal. Azt viszont nem tudom, ki vagyok valójában. Ahogy a nevem eszembe jutott, rögtön tudtam repülni is.
 - Na és persze át tudsz járni a világok határán... Különben hogy hoztad volna ide ezt az embergyereket? – Henne vadul gondolkodott. – Akkor miért nem hozod el a fűszereket is onnan?
 - Mert a Titkok Könyve azt mondja, hogy ehhez tudás kell. Ahhoz, hogy a varázslat működjön, meg kell nevezni mindegyik fűszert, és én sajnos nem emlékszem a nevükre.
 - Rólam is ír az a könyv? – kérdezte megszeppenve Napsugár.
 - Biztosan – mondta Fűszermadár. – Ott kell lennie valahol a hatszázkilenckenkilencedik oldalon.
- Pertu király óvatosan, lassan kinyitotta a könyvet, de most már vigyázott, ne-hogy a hétszádadik oldalra lapozzon. Hang nélkül olvasott, aztán azt mondta:
- A Krónika szerint a fűszereket egy embergyereknek kell megszereznie, keleten és nyugaton, éjjel és nappal, állattól és embertől, kalandról kalandra haladva. Mégpedig gyorsan.

- De miért olyan sietős? – kérdezte Hanna.
 - Pertu király elkomorodva hallgatott.
 - Nagy a baj – szólalt meg halkan. – A könyv szerint Morkoláb egy óra múlva itt lesz.
 - Micsoda? Egy óra múlva...!? Máris?
 - Nem szabad félnünk tőle. A félelem megbénít. indulnunk kell, de azonnal!
 - De hogyan? Hová?
 - Ahová a Könyv küld.
 - Ha minden tud a Könyv – próbálkozott óvatosan Napsugár –, akkor nem nézhetnék meg benne a jövőt?
 - Nem – mondta Fűszermadár. – minden benne van, de folytonosan átíródik: a mi cselekedeteink írják a Krónikát. Csak annyit tudok, amennyit a nevem is jelez: hogy nekem kell segítenem a fűszerkeresésben.
 - Ide figyelj, kedves Bolondom... – kezdte Pertu, de aztán javította magát:
 - Azaz kedves Fűszermadár. Ha ilyen súlyos a helyzet, nem bízhatunk meg senkiben. Nem engedhetjük el ezt az embergyereket sehol vá. Még megszökik. Vagy nem hozza el nekem, amit kell. Pedig ez fontos. Most nincs cicó, kecmec, lacafaca, hejehuja, tél-túl, gyüszmékkelés. Se láritári!
 - Nincs mitől tartanod, felség. Vele megyek és vigyázok rá.
 - Én is megyek! – kiáltotta Hanna és Henne egyszerre.
 - Hm. Elkél minden segítség. Mennék én is, de ki vigyázza a birodalmamat addig? Jól van, menj csak, Henne fiám, indulhatsz.
 - De én akarok menni! – kiáltott fel Hanna.
 - Jól van, jól van, csak hagyd abba a vizítást. Akkor Henne fiám, maradsz, Hanna lányom, mehetsz.
- Most Hennén volt a méltatlankodás sora:
- De én akarok menni!

Napsugár a királyhoz fordult: – Felség, nincs időnk veszekedni. Engedje el mindenketőjüket, különben sosem lesz vége a huzakodásnak. Hárman gyorsabban megjárjuk.

- Csak meg ne járjátok!
- minden rendben lesz, ne aggódj, felség – mondta Fűszermadár, és meg-hajolt. – Most azonnal indulunk!
- Várjatok! Még hoznom kell valamit! – mondta Hanna, és választ se várva elviharzott.
- Népem, távozhatsz – Pertu intett az udvaroncoknak, mire azok kimentek.
- mindenki fohászkodjon a Naphoz a sikerért! – kiáltott utánuk.

-
- Nyisd ki a kupolát, felség – kérte Fűszermadár. – Két perc, és indulunk.
 - Hol marad ez a Hanna? – türelmetlenkedett Napsugár.
 - Jövök már, jövök... – Hanna befutott, egy aranyszínű ridikült tartott a kezében. – Erre feltétlenül szükségem lesz.
 - Áah... – Henne fújt egyet. – Végítélet és cicoma.
 - Oda nézzetek! – mondta Napsugár. mindenki Fűszermadárra nézett, aki most már hatalmas, lángyörös tollú, színes szárnyú madárként állt előttük. Intett, hogy kapaszkodjanak a hátára.
- A tolla forró volt, a háta széles. Mint egy fészekbe, úgy süppedtek bele, és két kézzel kapaszkodtak.
- Szemeket becsukni! – vezényelt Henne. – Különben még elájultok!
- Hanna ezúttal nem tiltakozott. Szorosan lehunyta a szemét. Napsugár azonban kíváncsian figyelte, ahogy felemelkednek. Még soha nem látta fentől a világot. De aztán, ahogy egyre magasabba került, ő is szédülni kezdett, és nem bírt többet lefele nézni.
- A Nap legyen veletek, gyermekaim! – kiáltott utánuk Pertu király, és addig integetett, míg el nem tűntek a szeme elől.

Szállunk, mint a fény, az illat,
szállunk, mint a gondolat,
szertecsapva szárnyainkat,
szállunk, mint a pillanat,

szállunk, mint a láng a szélben,
szállunk, mint a pille száll,
semmi rossz most el ne érjen:
ő vigyáz: Fűszermadár!

KOLOBUSZ KRISTÓF

Amikor kinyitották a szemüket, csupa zöldet láttak. Egy tisztáson álltak, a fák körülöttük akkorák voltak, hogy egyiknek se látták a tetejét. Az ágakról liánok lógtak, és akkora virágok, hogy egy felnőtt ember is simán sapkának használhatta volna őket. Tömény, párás és vaníliás, forró trópusillat áradt. Napsugár még soha nem érzett ilyen sűrű illatagyveleget, de mindig ilyennek képzelte a dzsungelt.

– Nahát! Milyen fura vidék! – Henne úgy nézett körül, mintha legalábbis a Paradicsomkertben állna.

– Milyen szép virágok! – ámult Hanna.

– Hol vagyunk? – nézett körül kicsit riadtan Napsugár is. Lehet, hogy vadállatok leselkednek rájuk? Annyi idegen hang zsongott a fák közt, hogy nem lehetett sejteni, melyik hoz rájuk veszélyt.

Megnyugodott, amikor észrevette, hogy Fűszermadár ott áll mellettük, immár ember alakjában. Rejtélyesen mosolygott:

– Találjátok ki!

– Te tudod?

– Persze. Meg van írva a Könyvben.

Henne hallgatózott:

– Halljátok? Szerintem a távolban nem a lombok hangja zúg, hanem a hullámok a parton.

– Tenger! – kiáltott fel Napsugár.

- Mégpedig köröskörül. Szerintem ez egy sziget.
 - Sziget bizony – mondta Fűszermadár. – Addig nem mehetünk tovább, amíg meg nem mondjátok, melyik.
 - Jaj, ebből baj lesz – sóhajtott fel Napsugár. – Én földrajzórán is mindig recepteket olvasok.
 - Lássuk... – Henne erősen gondolkozott. – Én jó voltam az embervilágóból. Csak egyetlen kérdést engedj meg, Bolond.
 - Nem bolond! – vágott közbe Napsugár mérgesen.
 - Bocs. Nem úgy értettem. Csak már nagyon megszoktam, hogy így szólítjuk. Egyet akarok megkérdezni: ez a legnagyobb sziget a földön?
 - Nem.
 - Akkor nem Madagaszkár.
- Ebben a pillanatban a közelí bokor mögött villanásnyi időre felbukkant egy vörös-fehér-fekete majom. Lendült a keze, és valami süvitve Napsugár fejének csapódott.
- Aúúú! Mi volt ez? – kiáltott fel Napsugár.
 - A fejeden egy koppanás – pukkadt ki a nevetés Hennéből. Nem bírta megállni, annyira vicces pofát vágott az állat, és természetesen Napsugár is.
- De a majom nem hagyta abba. Megint feléjük dobott valamit.
- Aúúú! Ez fájt! – süvöltött fel egyszerre Henne is.
 - Látod?! Szerinted jókedvemenben ordítottam? – kérdezte szemrehányónan Napsugár.
- Hanna védekezően Napsugár mögé bújt, próbálta pajzsként maga elé tartani a lányt:
- Bárki is vagy, őt dobd meg, ne engem! – kérlelte a fura dobálózó szerzetet. – Még elszakítod a ruhámat! – tette hozzá kényeskedve.
- A majom ekkor villámgyorsan Hanna mögé került, és megrántotta a haját.
- Aúú! Héé! – pördült meg Hanna, de a majom ekkorra már elbújt. – Szent napsütés! Ezek szellemek!

A mindig kíváncsi Henne ügyet sem vetett Hanna sápitózására. Ő látta a majmot, és nem ijedt meg tőle. Inkább az kötötte le a figyelmét, amit hozzájuk vágott.

– Ez nem kő! – kiáltott fel, ahogy a markába vette a pici, kemény tárgyat. – Ahhoz túlságosan meleg a tapintása... Talán fából van?

– Mutasd csak! – kiáltott fel Napsugár. Maga sem tudta, mitől ilyen izgattott, de úgy érezte, nem véletlenül került útjukba ez az állat.

Henne átnyújtotta, amit talált. Egy kis tojás formájú mag volt, szép barna barázdákkal. Mintha már látott volna ilyet valahol...

– Te, ez... Ezt ismerem! – kiáltott fel diadalmasan. – A nagymamám mutatta! Várj csak, hadd próbáljam ki ezen a sziklán... – keményen hozzádörzsölte a köhöz, és megszagolta a ledörzsölt felületet. – Tudod, mi ez?

Szaggold csak meg! Így nil! – és szimatolva mutatta, hogyan kell.

Nem volt ideje odanyújtani Hennének, mert a minden lében kanál Hanna odaugrott, ellökte a testvérét, és szimatoló orrát odadugta Napsugár tenyeréhez. Nagyon szippantott, aztán vicces pofát vágott, mint aki elszédült, vagy éppenséggel részeg.

– Hű! Ez erős! Mindjárt elájulok! Ááááá... – kiáltott fel, és látványosan meg is tántorodott.

Napsugár nem törödött vele, folytatta:

– Nyald csak meg! Érzed, milyen finom, csípős? Belül meg olyan, mintha egy apró agy lenne... ha reszeled, látszani kezd a belseje. Jól ismerem! Még a sajtos rántottához is használok egy keveset, és...

– El-á-júúú... – pihegte Hanna, és színpadiasan elájult, de közben persze vigyázott, hogy a ruháján ne essék folt: egy nagy lapulevélre hanyatlott, nem a földre.

– Ennek meg mi baja? – döbbent meg Napsugár.

– Mindig ezt csinálja – legyintett Henne. – Csak azt akarja, hogy figyeljünk rá. És persze ő sem kóstolt még életében fűszert. Én is kérek... – odahajolt, és ő is megnyalta a valamit, de már óvatosabban. – Mmmm... Mennyei! Ez sokkal finomabb, mint bármilyen fény...

Napsugár leguggolt Hanna mellé:

– Naaa... térij már magadhoz... Tudod mit? Ha ez neked túl erős, adok inkább szerecsendió-virágot, az enyhébb.

Hanna erre persze azonnal felült:

– Hogy?! Virágot? Add ide! – és már nyúlt volna érte, de Napsugár lehűtötté a lelkesedését:

– Előbb azt is meg kell keresni... És nem is virág tulajdonképpen, hanem magköpeny.

– Magköpeny...! Fúj! Akkor nem érdekel – azzal Hanna visszahanyatlott a levélre.

– Hagyd csak, majd felkel magától – mondta Henne közönyösen. – Hol találhatok ilyen izét? Magköpenyt?

– Ahol egyik van, lennie kell a másiknak is, de egyelőre csak azt látom, amivel a majom dobált. A szerecsendiót.

– Szerencsediót?

– Annak is jó, mert szerencsét hoz. Sőt, van, aki a zsebében hordja, pattánások ellen. Babona.

– Honnan tudsz te illyesmit?

– Apukám mesélte egyszer.

– A te apád is király?

Napsugár elnevette magát, ahogy elképzelite az apját aktatáskával, nyakkendővel, koronával.

– Megállni! Azonnal! – harsant fel mögöttük a kiáltás. Hanna azonnal felült. Hátranéztek, és azt látták, hogy Fűszermadár nekiiramodik, és beleveti magát a sűrűbe. Eltűnt a szemük elől, a gyerekek dermedten figyeltek.

– Hova ment? Mi lesz, ha nem jön vissza? – Hanna suttogott félelmében. Percek teltek el, aztán a levelek közül előbukkant a tűzvörös bundájú majom, nyomában a lihegő madáremberrel. Látszott, hogy itt a majom van otthon: ide-oda cikázott, bosszantotta üldözőjét, mintha még vigyorgott is volna hozzá. Fekete ujjai közt megcsillant valami, de a gyerekek nem látták jól, mi az, mert az állat egy vörös villanással megint eltűnt a sűrűben. A Fűszermadár ismét utánavezetette magát.

- Hová szaladsz? – kiáltott utána kétségeesetten Napsugár.
- Nagy a baj! – kiáltott vissza futtában Fűszermadár. – Elrabolta Pomádét!
- Ki az a Pomádé? – fordult Hannához Napsugár.
- Fűszermadár aranylabdája. Még soha nem vált meg tőle. Mintha nem tudna élni nélküle.

A majom jóval távolabb ismét előbukkant, és gúnyosan kiöltötte a nyelvét. Pomádé tényleg ott fénylett a kezében. Diadalmasan felmutatta.

- Adod vissza rögtön! – Fűszermadár haragosan lihegve caplatott utána.
- Megvan! Ez a majom egy vörös kolobusz! – csapott a homlokára Henne.
- Micsoda? Kolbász? – döbbent meg Napsugár.
- Kolobusz.
- Honnan tudod?
- Emberföldrajzból mindig jó voltam. Az a helyzet, hogy akkor... – Henne a homlokát ráncolta, koncentrált. – Akkor Zanzibáron vagyunk! Észak-Afrika partjainál! A Földön vagyok, az embervilágban, igaziból! Még ha csak majmokat meg fákat látok, akkor is: hurrá! minden más, mint nálunk, de legalább a Napunk ugyanolyan.
- Legalább nem kísértet – örült meg Hanna. – Én is olvastam róla – tette hozzá, de látszott, hogy fogalma sincs az egészről.
- Most nem az a fontos, hogy micsoda ez a kolbászmajom, hanem hogy mit csinál! – figyelmeztette öket Napsugár. – Vissza kell szerezni szegény Pomádét!

A majom a fenekére tottyant. Forgatni, vizsgálgatni kezdte az aranylabdát, megszimatolta, aztán felpattant, fejest ugrott egy bokorba, és eltűnt az ágak között.

- Szegény Pomádé! – sikoltott fel Hanna. – Biztos fel akarja falni!
- Nincs vesztegetni való időnk! – kiáltotta Napsugár. – Utána!
- Támadááás! – ordított fel Henne, és a bokor felé lódult, de botocskák záporoztak feléje, meg kellett állnia. Az egyik vállon, a másik homlokon, a harmadik orron találta. Henne fájdalmasan fintorgott, de közben gúnyosan kántálta:
 - Nem fájt, nem fájt, köszönöm a lekvárt!

Napsugár megtorpant, pedig őt el se találták. Leguggolt, és felemelt egy botocskát. Megkapargatta a felszinét, aztán meg is szagolta.

- Sejtettem! – kiáltott fel. – Ez is fűszer! Mégpedig fahéj! Jaj, de finom illata van! Kár, hogy ti még sosem ettetek fahéjas tejbegrizzt... Vagy almás rétest...
- Napsugárnak nagyot kordult a gyomra.

Úgy látszik, a kolobusz a vad dobálzás közben elejtette a Pomádét, mert suhogás hallatszott az ágak közül, és az aranylabda kigurult a bokor alól, egyenesen Fűszermadár kezébe.

- Tudtam, hogy visszajöössz! – kiáltott fel a madárember, és boldogan szorította magához.

Ebben a pillanatban a kolobusz is előbukkant, és elkeseredetten makogott. Úgy tűnt, hogy mondani akar valamit. Lassan rövid, de emberi szavak formálódtak a száján:

- Add vissza! Kell! Add vissza! – ismételgette izgatottan.
- Nahát! Ez tud beszélni! – döbbent meg Hanna.
- Kell! Add ide! Add ide! – makogta-kaffogta a majom, és könyörgő szemekkel bámulta az aranyszínű labdát.
- Hát, nem túl bő a szókincse – vigyorgott Henne.

Fűszermadár azonban nem nevetett, hanem illendőképpen megszólította a majmot – mintha nem az imént kergette volna olyan haragosan:

- Ki vagy, te majom?
- Kolobusz Kristóf! – vakogta az állat.
- Nem szégyelli magát! Még a nevét is lopta! – Napsugár azért viccesnek találta az embernevet.
 - Add ide a labdát! – a vörös majom még a kezét is összetette, úgy könyörögött.
 - Nem adom.
 - Adok érte finomat, finomat! – lihegte lelkesen a kolobusz. Félrehajtotta a bokor ágait, és megmutatta a rejtekhelyét, egy ágakból összehordott, fészek-szerű tákolmányt. Integetve invitálta őket közelebb.
 - Nem bántasz? – kérdezte Napsugár. – Nehogy megharapj!
- Kolobusz Kristóf a fejét rázta. A kislány odament a bokorhoz, és lehajolva vizsgálgett a majomfészek tartalmát:
 - Jól sejtettem! Fűszerei vannak! Fűszert akar adni cserébe!
 - Ám ahogy felelte az egyik fűszert, a majom, mint aki meggondolta magát, odarohant:
 - Menj innen! Menj, menj! – makogta.
 - Minek ismételget ez minden? – fintorodott el Hanna.
 - Az ígéret szép szó... – mondta Napsugár.
- Az örökké csúfolódó Henne szólalt meg mögöttük, talán hogy elvonja a majom figyelmét:
 - Kolobusz! Hé, majom! Vörös a feneked!
 - Fordulj meg, nézz ide, majd adok én neked!
 - Hogy képzeled: adod és rögtön elveszed!
 - Hagyd csak, majd én beszélek a fejével – mondta a madárember, és tényleg beszélgetni kezdett a majommal, aki makogva válaszolgatott.
 - Mit eszel, Kolobusz?
 - Magot és levelet.
 - Mit gyűjtesz, Kolobusz?

- Aromás szereket.
- Adszerünk, Kolobusz?
- Nem adok! Se neked, se neked!
- Nem ad... – keseredett el Napsugár. – Nehogy odaadd neki Pomádét!
- Fűszermadár azonban megállás nélkül folytatta a kérdezgetést:
- Mit szeretsz, Kolobusz?
- Fekete szemeket: szeneket, szeneket!
- Szenet? – döbbent meg Napsugár. – Te érted ezt, Henne?
- Henne a lelkesedéstől szinte hadarva mondta:
- Igen! Olvastam róla! Tudjátok, mi a kolobusz kedvenc csemegéje?
- Nyilván valami fűszer.
- Azt is szereti, de a kedvenc csemegéje... képzeljétek, a szén!

- A micsoda?
- A szén. Úgy, ahogy mondomb! A zanzibári vörös kolobusz megeszi a szenet!
- Már emlékszem! – kiáltott fel Hanna is. – Ezért volt fontos, hogy tanulunk róla! Azt írták, hogy szent állat, mert a földre szállt Nap lángjából tálkozik!
- Akkor ez nem kolbászmajom, hanem tűzmajom – Napsugár mosolyogva bámulta a rendkívüli állatot. – Úgy is néz ki a bundája, mint a tűz: láng, köröm és pernye.
- Értem – mondta maga elé a madárember. – Most már emlékszem... Ezért kellett éppen ide jönnünk...

Henne a szent állathoz fordult, de már nem guányolódott. Udvariasan meg hajolt előtte:

- Kolobusz Kristóf uram, mondd csak: ideadnád-e a fűszereidet némi szénért cserébe?

A majom nagyon izgatott lett:

- Szén? Hol? Adide! Odadom!
- Jó, de honnan szerünk szenet? – keseredett el Napsugár. – Ahhoz előbb tüzet kellene gyújtanunk.

Fűszermadár ekkor felemelte a kezét. A tenyerében megvillant valami, és ragyogó fény hullt a földön heverő kidőlt fa ágára. Az ágból láng csapott ki, izzonyú gyorsan végigfutott a törzsig, lobogott és táncolt, és már izzott is, mint a parázs, és már alá is hullt vörösen izzó ropogással – minden olyan gyorsan történt, mint egy előrepergetett filmen, idejük se maradt megijedni, csak kábán csodálták a villámgyors tüzet és a szikrák kápráztható tűzijátékát. A nagy ág magára roskadt, elszenesedve parázslott.

- Azt a mindenit! – suttogta ámulva Henne.
- Már itt is van a szén – szólt mosolyogva a madárember, és odalépett a forró, de már fekete kupachoz. Napsugár döbbenten nézte, ahogy pusztával készítette a tűzijátékát.

belemarkolt, mégsem látszott az arcán fájdalom. – Itt is van, tessék – nyújtotta a majom felé. Az mohón kapott utána.

– Adide!

– Csak akkor, ha nekünk adod a fűszergyűjteményedet – mondta komolyan Fűszermadár. – Most, azonnal.

– Igen, igen! – helyeselt a szent állat lelkesen.

– És végleg lemondasz Pomádéről – tette hozzá szigorúan a madárember.

– Jó, jó! Adide!

– A tűz nevére igéred?

– Igenigen! Adide!

– Lehetne kicsit udvariasabb... – súgta Hanna.

– Psszt... – intette le Napsugár. – Még meggondolja magát...

Kolobusz Kristóf oldalra lépett, aztán még egyet, és oldalazva, a szemet le sem véve a kívánatos csemegéről, a még mindig füstölgő szénről, lassan eltávolodott a fűszerkupactól:

– Vedd el. Adide.

Fűszermadár körkörös mozdulatot tett, és a szén füstölgése megszűnt. Oda-nyújtotta a majomnak:

– Már nem forró.

– Finom szén! Finom szén! – Kolobusz Kristóf mohón megragadta és azonnal a pofájába tömte az egészet. A szenes ág maradéka felé sandított sóváran, aztán vissza a gyerekekre. Most, hogy jóllakott, végre alaposan megnézte őket, és megakadt a szeme Hanna csillagó-villogó kistáskáján, amit a kislány ide-oda lóbált.

– Kell! Adide!

– Ez nem jár! Hallod? – mérgelődött Henne. – Már megkaptad, amiben megegyeztünk!

A kolobusz már oda is ugrott, és megragadta a táskát.

– Az az enyém! – kiáltott fel Hanna dühösen. – Az apukámtól kaptam!

- Ne vedd el, majom – kérlelte Napsugár is.
- Kell! Adide! – Kolobusz Kristóf ugrált az izgatottságtól. A foga fekete volt a széntől, a szeme forgott a mohóságtól, egészen ijesztőnek és fenyegetőnek látszott.

Hanna habozva állt, kérőn Fűszermadárra pillantott, de aztán egyszer csak rántott egyet a vállán, mint akinek mindegy, és kiengedte a kezéből a táskát:

- Adom, adom, csak menj már! A Papa majd vesz másikat. A dzsungelben úgysem kell cicoma.

A meglepett majom a cibálás lendületétől a fenekére tottyant, nyekkent egyet. Boldogan magához szorította a zsákmányát, és teli szájjal vigyorgott. Lassan két lábra állt, pipiskedve a karjára akasztotta a ridikült, és fenekét riaszálva eltűnt a dzsungelben.

- Micsoda divatmajom! – mondta Henne.
- Fő, hogy elment! Nagyon köszönjük, Hanna, hogy feláldoztad a táskád – mondta Napsugár őszinte csodálattal a hangjában.
- Ezt nem hittem volna! – füttyentett Henne. – Pont a kedvencedet...
- Látod, néha mégis jól jön egy kis cicoma, igaz? – és Hanna diadalmasan mosolygott.
- Jaj, olyan kíváncsi vagyok, milyen fűszereket hagyott itt ez a lángolt kolbász...

Napsugár izgatottan hajolt a majomfészekben felhalmozott kincsek fölé, és örömében dudorászni kezdett:

Megvan, hogyha keresem:
van itt dió, szerecsen,
van itt fahéj, kérges, érdes,
az illata mérges-édes,
ezer pici szeget szedek:
barnafejű szegfűszeget,
ez itt mind szép, ez itt mind jó...

– Ez szárított virágbimbó! – most Hannán volt a csodálkozás sora, ahogy felvett egy aprócska szegfűszereget. Megszagolta, majd meg is kóstolta:

- Hú, de csípős! Hű, de finom!
- Fertőtenít is, úgy bizony! – folytatta Napsugár.

Fáj a fogad? Rágd meg gyorsan...

Henne, ne turkálj a borsban!

Elgurul, mint a sörétszem!

- Jaj... Há-hááPCI! Csíp is, érzem!

Elég volt egy pillanat:

úgy megperzselt, mint a Nap!

Henne, aki túl sokat piszkálta az összegyűjtött száraz borsot, akkorát prüsszentett, hogy köröskörül felrebbentek a madarak.

Napsugár a tenyerére tette a borsot, és boldogan magyarázott:

- A természet remeke:

van zöld, fehér, fekete –

fehér ételhez fehér kell,

sötét, ha sötét az étel.

Hanna, miért nyúltál oda?

Hanna ámulva emelt ki egy hosszú, sötétbarna fűszert, amely úgy festett, mint egy pici, öreg kígyócska.

- Hű, ez itt meg mi a csoda?

Soha ilyen jó illatot...!

Elájulok! Belehalok!

El is ájultam... Na szia...!

De még mielőtt ismét előadhatta volna az ájulási mutatványát, Napsugár közbevágott:

- Mi a neve...? Vanília.

Torta, cukor, fagy, kávé,

kakaó és csokoládé
finom lesz, ha beleteszed:
eszed, hogy elmegy az eszed!
Okos szer, és egyszerű szer.
Édességbe is kell fűszer!
Én használok,
maga használ?
Ezt termeli
és ezt eszi
Zanzibár és Madagaszkár.
Fűszermadár eltűnődve szimatoltva az egyik vaníliarudat,
és csendben, csak úgy magának, azt mondta:

– Igen... Emlékszem már...
Ebből raktam a fészkem a pálman, fiatal madár koromban.
Tényleg elment az eszem, hogy
elfelejtettem.

– És ez a furcsa göcsörtös
gyökérszerű, az micsoda? –
kérdezte Henne, és csodálkozva vizsgálhatott egy másik fűszert.

– Add csak ide... Hadd lám...
– mondja Napsugár: – Hű! Nem
adnám kincsér', gyöngyér:

ez biz nem más, mint a gyömbér!

Gyömbérgyöktörzs, göcsörtös,

jó az, íze gyümölcsös!

– Ez eddig összesen csak hat fűszer – szólalt meg a madárember, hirtelen sürgetéssel a hangjában. – Kezdetnek nem rossz, de kevés. Mennünk kell tovább. Nagyon eljárt az idő, siessünk! – Azzal széttárta a karján a köpenyt, és a gyerekek látták, hogy megint kezd madárrá alakulni. – Másszatok a hátamra! Lehet, hogy most az időben is utazunk!

A három gyerek ismét nagy izgalommal kapaszkodott fel, de még fel se szálltak, már jó előre lehunyták a szemüket. Várták, milyen meglepetést tar-togat számukra a titokzatos Fűszermadár.

Szállunk, mint a fény, az illat,
szállunk, mint a gondolat,
szertecsapva szárnyainkat,
szállunk, mint a pillanat,

szállunk, mint a láng a szélben,
szállunk, mint a pille száll,
semmi rossz most el ne érjen:
ő vigyáz: Fűszermadár!

REJTÉLY A FŰSZERPIACON

- Fűszer, fűszer, fűszerszám!
- Enyém a legjobb áru! Tőlem vegyenek!
- Ilyen árut ilyen áron sehol nem talál!

Egymást kiabálták túl a kereskedők a színes fűszerhalmok között – erre nyitották ki a szemüket. A pultokon vászonzsákok és tégelyek sorakoztak, tele gyökerekkel, levelekkel, sárga, piros, szürke, barna porokkal, magokkal, izgalmas formájú növényekkel, reszelékkel, morzsákkal, örleménnyel, szárítmánnyal, aszalvánnyal, sűrítménnyel, pasztával, masszával, kéreggel, virággal, szárakkal, héjakkal és zselékkel. Olyan sűrű és erős illat párállt a forró levegőben, hogy a tiszta és steril fehér-arany világhoz szokott csillámvölgyi gyerekeket az ájulás kerülgette, most még Hennének is bele kellett kapaszkodnia a Fűszermadár vállába, úgy megtántorodott. Napsugár azonban felkiáltott örömében:

- Nahát! Jó helyre jöttünk! Ez egy fűszerpiac! Mindig szerettem volna látni egyet! Kész, passz, itt minden megszerezhetünk, és mehetünk is haza!
- Fűszerkeresés a fűszerkereskedésben – poénkodott Henne.
- Ilyen fűszerpiacot legutóbb gyerekkoromban láttam valahol Arábiában – szólalt meg a Fűszermadár csendesen –, az pedig nagyon régen volt. Legalább ötezer esztendeje.
- Á! Nem nagy kunszt. Én már kétszáz éves vagyok – mondta Hanna az arany zsebkendője mögül, amivel az orrát próbálta befogni.

- Én is – mondta Henne –, de azért még négyezer-nyolcszáz év kell az öt-ezerig... Nem is tudtam, hogy ilyen öreg vagy, Fűszermadár.
- Te hány éves vagy, Napsugár? – kérdezte Henne, húzta az időt, hogy ne kelljen még belevetnie magát a vásári forgatagba.
- Kilenc.
- Kilenc... ezer?
- Nem. Csak kilenc. Így egyszerűen.
- Hahaha! Újszülött! – nevetett fel Hanna.
- Tökmag! Csipisz! – kontrázott Henne.
- Nem vagyok csipisz!
- Ficurka!
- Babuci!
- Prüntyő!
- Azért jöttetek, hogy segítsetek, vagy hogy csúfolódjatok?
- Azért jöttünk, mert nem bíztunk meg benned. Szép kis vállalkozás: egy bolond meg egy csecsemő! Ha mi nem lennének itt, a saját lábatokban botlanátok el!
- Az én világomban igenis én lennék a nagyobb. Szerintem ott ti még csak nyolcévesek lennétek. Vagy még annyi se. És Fűszermadár egyáltalán nem bolond!
- Azt mondták, fűszerár? – szólalt meg mellettük egy ősz szakállú, bő lebernyegbe burkolt kereskedő. – Én adom a legolcsóbban! Itt van Arábia minden kincse, minden, amiért életünket kockáztattuk a fiammal! – azzal egy piros fezes fiúcskára mutatott, aki ott kucorgott az egyik tömött zsákon, és alighanem inkább a dédunokája lehetett az öregnek.
- Dzsungelekben küzdöttünk a bennszülöttekkel, szörnyű viharokat álltunk ki a tengereken, tikkasztó sivatagon vágtunk át tevekaravánnal! – kontrázott sipítő hangon a kisfiú.
- Mi az a tevekavarán? – ámuldozott Hanna.

– Nem tevekavar... – zavarodott bele Napsugár is. – Jaj, dehogyan kavar, mit is beszélek, hanem karara... Teverekarara... teverekarava... karaván, na. Ka-ra-ván.

– Jó, jó, de mi az a teve? – vágott durcás arcot Hanna.

– Na ne már, hogy ezt se tudod.... – korholta Henne. – Aludtál az órákon? Mire volt jó az a százhúsz év iskola, mi?

– A teve egy rettentő nagy állat – kezdte magyarázni készségesen Napsugár. – Van dromedár, és van...

– Hű, már emlékszem... – Fűszermadár szeme a múltba révedt, ahogy izgatottan közbevágott. – Már felnőtt madár voltam, egy pálmafán ültem, és alattam ezek a hatalmas barna állatok... Hogy is felejtettem el? Úgy mondálták: dzsamal...

– Igen! Dzsamal, dzsamal! A teve! – kiabálta lobogó szakállal az öreg kereshető. – Jöttünk tevével, jöttünk messziről, jöttünk a fűszerúton!

– Jártunk a messzi szigeteken! – tolakodott oda egy fehér burnuszos, horgas orrú kereshető. – Indiában megküzdöttünk a rettentő tigrissel! Akkora pofája volt, mintha fel akarta volna falni a Földet! – azzal hatalmasra tátotta a száját, hogy kilátszott minden harminc és fél fogá, és elbődült: Áááááá!

– Bizony, hihetetlen kalandozások árán jutottunk ehhez a kincshez itt! – ezt már egy harmadik kereshető mondta, egy cingár fiatal férfi. – Démonok és tengéri szörnyek, iszonyú sárkánykígyók őriztek! A fűszer a legnagyobb drágaság, a legnagyobb kincs a világon.

– mindenki a fűszereket akarja, mindenki! – dörögte közbe az ősz szakállas.

Marco Polo, Dzsingisz kán,
Kolumbusz és Magellán,
kalandonok, zord hajósok,
kalmárok és torz kalózok,
velencei, holland, török,

brazil, spanyol, angol,
portugál, és mind, aki még
tengeren barangol,
vitorlát bont sorra-rendre,
indul már a végtelenbe:
Kínába és Indiába,
Egyiptomba, Perzsiába,
Japán várja, várja Jáva,
Nepál, Ceylon, Celebesz –
mondja gyorsan, mit szeret?
Minden fűszert megszerez.

– Tőlem vegyenek! Az enyém a legjobb! – sivított egy barna emberke rumbitos ezüstpálcájával hadonászva. – Egyenest a Fűszer-szigetekről, a Molukkákról hoztam, én vagyok Gadzsah Mada, a nagy patih fő fűszer mestere! A nevemet többször említi a krónikák, és a hősi vers is, a Nagaratretagama!

– Nagateragataka...? – Henne elnevette magát. – Hát ez nehezebb, mint a tevekaraván...

Újabb kereskedő tolakodott a közelükbe, egy hosszú hajú, széles vigyorú, kalózképű alak.

– Én Vasco da Gama hajósa voltam, vele együtt kerülttem meg a Jóremény-ség fokát, és vele voltam a Zöld-foki-szigeteknél. Ne bízzon a szerecsenekben! Én tősgyökeres portugál vagyok. Tőlem vegyen! – azzal megragadta és rángatni kezdte Henne karját.

– Nem tősgyökeres, hanem gyökér... – morogta Henne, és próbálta lesöpörni a tolakodó kezet.

– Mutassák akkor a portékát! De csak szép sorban, különben megyünk is!
– a madáember tekintélyt parancsoló hangjától mindenki hátrébb húzódott, még az ezüstbotos emberke is.

– Van egy hajszépítő keverék... – szólalt meg Napsugárra pillantva az ősz szakállas. – Kell bele sáfrány, meg kömény, meg vérfű, meg faolaj, úgy bizony, és ragyogni fog a haja, kisasszony, akár a folyékony méz! Ingyen adok belőle, ha megmondják, hogy mi az a sáfrány! Ilyen drágaságot gyerek még sose használt...

– Jaj. Ezt még én sem tudom... – súgta oda Napsugár Hannának. – Még soha nem használtam sáfrányt.

– Sáfrány? Mutassa! – Hanna nagy bátran előrelépett, és odahajolt, hogy megnézze a kis dobozkát, amit a kereskedő mutatott. – Nahát! – kiáltott fel boldogan, ahogy rápillantott. – Ezt felismerem, mert bolondulok a virágokért. Ez itt egy bibeszál! És mennyi van belőle... Milyen fényes sárga! És milyen bódító az illata!

– Igen, ez a legbecsesebb portékám, drágább, mint az egyiptomi aranypor. Fél kilóhoz négyszázezer bibeszál kell. Mivel kitalálták, kapnak belőle öt... nem, négy, nem, inkább három szálat, hogy lássák, milyen a keleti vendég-szeretet. Kóstolónak... Úgyis belebolondulnak majd, annyira megkívánják.

Napsugár összecsapta a tenyerét ámulatában.

– Nahát, Hanna, ezt nem hittem volna! Hogy egyszer éppen a virágimádatod válik a hasznunkra!

– Áh... Csak szerencséd volt... – morgolódott Henne, de Hanna visszavágott:

– Megint jó a lány a háznál, igaz? Képzeld, én nemcsak a hajamba tűzöm a virágokat, de ismerem is őket!

Ezer pici aranyszál,
ragyogóbb az aranynál,
könnnyű és lágy, mint a párna,
belőle ha kaphathnál,
soha másnak nem adnál,
sáfrányt más hiába várna...

Az ezüstbotos emberke lépett elő:

– Most már jöjjönek hozzáim is. Nálam is van virágból való fűszer, de csak akkor adok, ha megmondják, melyik az!

– Most mi lesz, nincs pénzünk! – súgta oda Henne a Fűszermadárnak.

– Szerencsénk van – mosolygott a madáember. – Versengenek egymás-sal, és adnak belőle ingyen is. Az első vevő szerencsét hoz.

– Virág, virág... – Napsugár kétségeesetten pástázta a fűszerektől roskodozó pultot. – Ezt nem fogom tudni. A szerecsendió-virág nem virág, hanem terméshéj... És persze vannak ehető virágok, de hogy melyik a fűszer...? Jaj, Hanna, segíts!

 – Ez mag, ez gyökér, ez levél, ez kéreg... – vette sorra Hanna is a felhozatalt. – Nem látok virágot. Vagyis, várunk csak...! Mi ez a kis zöld bogyócska itt?

– A nevét, azt tudom... Egy pillanat... – Napsugár elgondolkozott. – Megvan: kapri!

– De az nem virág, az egy sziget! – jelentette ki Henne. – Én figyeltem az órán.

– Hadd nézzem meg közelebbről... Meg is kóstolom... Nagyon különleges. Hanna elmélyülten rágott, koncentrált. – Az a baj, hogy nem ismerem az ízek nevét.

– Egyszerre sós és keserű – kóstolt bele Napsugár is. – Biztos sóba áztatták, mint az olajbogyót szokás.

Hanna egészen izgalomba járt:

– A boglárkának ilyen az íze, amikor még nem nyílt ki. A mezőn gyakran kóstolgattam a virágbimbókat, amikor elegendő volt a fényebédből, pedig Apa megtiltott mindenféle torkoskodást, hogy el ne menjen az étvágynak.

– Kóstolatást – mosolygott Napsugár.

– Most már értem, hogy miért volt olyan zöld meg sárga meg kék a szád széle! – vigyorgott Henne. – Soha nem jutott volna eszembe virágot enni.

– Nahát! – kiáltott fel Hanna, ahogy még közebb hajolt. – Látom, tényleg itt vannak benne a szirmok és a bibék. Ez itt, ez a virág! Ez a kis zöld bogyó! Nyilván még bimbó, azért nem ismertem fel rögtön.

– Gratulálok, kissasszony! – a kistermetű kereskedő elismerően meghajolt. – Tessék egypár szem, ingyen adom! Ezt eddig ennyire ifjú vevő még sosem találta ki.

– Megkaparintottad a kaprit – vigyorgott Henne, aki most sem állhatta meg a viccelődést.

– Kapri, bekapri – tódította Napsugár. – Éljen Hanna! Egy újabb fúszert szerezünk!

– Milyen az a sós? Hadd kóstoljam meg én is! – könyörgött Henne. – Csak egyetlen szemet!

– Egyet! – egyezett bele Hanna. – A többire szükségünk van. Ne feledd a küldetésünket! Tessék, Napsugár, ezeket is tudd el – és odanyújtotta neki a maradékot.

Napsugár most már elővette a pici batujából a jókora vászoniszákot, amit a kamrájukból hozott. Kockás volt és kenyérszagú, mert ha Nagyi kenyeret süt, ebben szokta tartani. Kabalából hozta el, jólesett már megfogni is.

Ahogy Nagyira gondolt, elszomorodott. Azt még Fűszermadárnak se mondta el, hogy csak Nagyi miatt vállalta ezt a küldetést. Ő még csak kibírná fény nélkül egy ideig, de Nagyi nem. Nagyi beteg, csak az tartja életben, ha kint ülhet a kertben, és napozhat. Megígérték, hogy a Nap meggyógyítja, ezért...

– Idenézz! – bökte oldalba vigyorogva Henne, aki nem vette észre, hogy a kislány majdnem sír. – Én is kaptam valamit attól a kölyöktől ott! Még egy szerecsendió. Úgy látszik, tényleg szerencsét hozunk!

Napsugár belesülyesztette a tenyérbe simuló, hűvös tapintású, csípős-kesernyésen illatozó fúszert a zsákba, és igyekezett mosolyogni.

– Na és ez? – kérdezte Hanna, és egy különös formájú tárgyat vett fel a pultról. – Nehéz elképzelni, hogy ez is fűszer. Ez egészen úgy néz ki, mint egy

nyolcszirmú barna virág. De ahhoz túlságosan kemény, hogy virág lehessen. Még a szárított virágok is puhibbak ennél, és sokkal törékenyebbek. Ez itt olyan, mintha fából lenne faragva.

– Ezt ismerem! – kiáltott fel Napsugár, mert eszébe jutott, hol látott ilyet utoljára. – Ez egy termés. Csillagánizs! A legszebb fűszer! Nagyi a kacsát szokta ízesíteni vele. Roppant erős fűszer, egyetlenegy is elég belőle.

– Ezt is kitalálták... – sopánkodott a kereskedő. – Na, de ezt már csak nem adom oda...! Azt bezseg nem tudják, hogy latinul *Mystica fragrans* a neve! Szörnyű dzsinnekkel és irdatlan tüztorkú, trancsírfogú krokogyélusokkal kellett megküzdenem érte a Fűszervilág kilencszázkilencvenkilenc szigetén, együtt és egyenként, nindzsa-handzsárral, bandzsa findzsával, bendzsóval, lándzsával, bicskával, fricskával meg talicskával!

Mindhárom gyerek elnevette magát, és nemcsak azon, amit a kereskedő mondott, de azon is, amilyen arcot vágott: fintorgott, forgatta a szemét, a fogát vicsorgatta, és közben hadonászott.

Még Fűszermadár is mosolygott.

– Kár, hogy nem udvari bolond ez a fickó – súgta oda a gyerekeknek. – Van hozzá tehetsége. De nem mondhatom meg neki, mert mindenjárt előveszi a nindzsa-handzsárt, amilyen hirtelen haragú!

TE! EZ EGY TEVEVEVEVEVERSENY!

A kereskedő, aki nem hallotta, hogy bolondnak titulálták, együtt nevetett a gyerekekkel, alig bírta abbahagyni.

– Jól van, jól... – mondta aztán a homlokát törölgetve egy nagy kockás kendővel. – Mit tegyek, ha ilyen szörnyű jó szívem van: odaadom. Én vagyok itt a legeslegeslegjószívűbb kereskedő. Odaadom... feltéve, ha tudják, hol van az Arafura-tenger. Akkor kaphatnak egy csillagánizst. Ugyanis ezt csak egy igazi bölcs, egy nagy utazó tudhatja.

– Mirefura? Faramura? – Napsugár még mindig mosolygott, pedig tudta, hogy ezt soha nem fogja kitalálni. Így jár, aki szakácskönyvet olvas a pad alatt, amikor a földrajzról van szó az órán.

– Arafura... – ismételte a kereskedő szavait eltünődve a madárember. Olyan ismerős... Nem, nem jut eszembe... – és a halántékát dörzsölgette.

– Mondd gyorsan: Arafura fura ura – próbált csatlakozni Hanna is a mókához, de a madárember szomorúságát látva hirtelen elhallgatott. Gyorsan oda-súgta a többieknek: – Akkor feladjuk?

– Ne! Várj! – kiáltott fel Henne, és látszott, hogy ő is rettenetesen töri a fejét.

– Úgy látom, ez nem fog menni – vágott közbe a kereskedő diadalmas és kárörvendő pimaszsággal.

– Állj! Már tudom, hol van! – kiáltott fel Henne örömében olyan hangosan, hogy egyszerre mindenki elhallgatott, és rábámult. – A kilenszázkilencvenkilenc maláj szigetnél van, a Timor- és a Banda-tenger közt!

– Hű! Elájulok! Ez tényleg tudja...! – szédelgett Hanna.

Henne diadalmasan kivette a döbbent kereskedő kezéből a csillagánizst, és odanyújtotta Napsugárnak.

– Tessék, tudd el ezt is.

– Mit képzelnek ezek? – csattant fel hirtelen a kalózképű kereskedő, aki eddig csak kívülről figyelte a játszmát. – Hiszen egészen kifosztanak bennünket!

– Ki bizony! – jajongott a másik kereskedő. – Egy font sáfrány egy ló ára, egy font gyömbér egy juh ára... Nem fizetnek? Szedjék maguk! Utazzanak Borneóra, Jávára és Srí Lankára!

– Sebaj, én majd túljárok az eszükön – próbált lelket önteni a társaságba a burnuszos. – Ha olyan bölcsök a kedves vevők, akkor figyeljenek ide. Elmondok egy történetet. Egy találós mesét.

– Halljuk! Halljuk! – kiáltott fel kíváncsian és kissé elbizakodottan Henne.

– Jaj ne... – kezdte volna Hanna, akit a legkevésbé a fejtörök érdekeltek, de Fűszermadár közbevágott:

– Figyelünk! – fordult a kereskedőkhöz. – Bármi is a feladat, állunk elébe!

– Fogadjunk, hogy nem találják ki! – súgtak össze a kereskedők.

– Jó, fogadjunk – mondta nyugodtan a madárember. – De akkor fűszerbe fogadunk.

– Nem is egybe, hatba – tódította Henne.

– Na ne... Jó, hogy nem hatvanhatba! – méltatlankodott a kereskedő.

– Annyija nincs is – vigyorgott Henne, és a kereskedő meg is sértődött volna, ha Fűszermadár gyorsan közbe nem vág:

– Kíváncsian hallgatjuk a bölcs feladványt!

– Nem addig az! – a kereskedőn látszott a sértődöttség. – Ha több fűszert akarnak, akkor az elejét versben mondjam, és közben a rímeket is ki kell találni!

– Ez nem járja – nyöszörögte önkéntelenül Hanna.

– Együtt jók vagyunk, ne izgulj – bökte oldalba Henne.

– De bizony, hogy járja! – vágta rá diadala biztos tudatában a kereskedő. – Ez járja, az meg ott – és Hennére mutatott – megjárja. Haha! Aki akar, rímelhet, aki nem, az elmehet!

Azzal a kereskedő belefogott a mesébe, komótosan, lassan, lebegtetve a szöveget, ahol hiányzott a rím. A gyerekek örültek, hogy nem a szokásos hadarásával beszélít, mert különben valóban lehetetlen feladvány lett volna kitálni belőle bármit.

Egyszer volt, hol nem volt,

Volt egy sejk, de jól meg...

– ...holt! – vágta rá azonnal Napsugár. Szinte nem is kellett gondolkodnia, annyira adta magát a rím.

– Na neee... – Henne duzzogott, mert nem ő találta ki, de azért nem mert hangosan beszélni, csak Hannát böködte oldalba, és úgy suttogta neki: – Ezzel az erővel azt is mondhatta volna, hogy „Egyszervalt és holnemvált, élt egy sejk, míg meg nem halt!”

– De volt két daliás fia... – folytatta a kereskedő, pillantásra se méltatva az akadékoskodó Hennét, aki most se állhatta meg, hogy ne szemtelenkedjen egyet, persze csak úgy maga elé morogva:

– Két nagy fülű haramia.

Napsugár is hallotta. „Nem is rossz rím – gondolta –, ezt megtartom, és megírom egyszer, vicces lenne, csak most nem figyelhetek Hennére, fontosabb dolgom van.”

A kereskedő megismételte:

– Mondom: ...volt két daliás fia, róluk szól a...

– ...história! – vágta rá Napsugár. Már megint ő volt a leggyorsabb.

– Az apjuk végrendelkezett:

örököse csak az...

–...lehet? – mondta Hanna bizonytalanul, de a kereskedő csak bólintott egyet gyorsan, és már folytatta is:

Öröksége annak jár csak,
amelyiküknek tevéje
versenyben *lassabban* vágtat!

A kereskedő jól megnyomta a szót, széles gesztust tett, aztán kis hatásszünetet tartott, és körülnézett: a társaság arcát kémlelte. A többi kereskedő arára széles vigyor ült ki, látszott, hogy jól ismerik ezt a mesét, és már előre tudták, hogy úgyis lehetetlen megfejteni. A kereskedő egészen közel hajolt Hannához, és mintha csak neki mondaná, folytatta:

Felpezsdtűl a fiúk vére,
felpattantak a...
Azzal fenyegetően elhallgatott, és Hannára bámult.

– ...a tevére – nyögte ki Hanna alig hallhatóan, mert megzavarta a túl könyű kérdés és a kereskedő fürkésző pillantása. Henne rögtön érzékelte a testvére zavarát, és odalépett mellé, hogy megvédje a tapintatlan tolakodástól. Belekérdezett a mesébe, hogy elterelje a figyelmet:

– És vágtázni kezdtek? – valódi értetlenkedés hallatszott a hangjában. – De hiszen itt csak az nyerhet, aki veszít! A csigatempónál is csigább teve!

– Így van – a kereskedő figyelme végre Henne felé fordult. – A sejk azt mondta: az a fiú a győztes, amelyiknek a tevéje később ér oda a kijelölt oázisba. A fiúk tehát felpattantak, de nem vágtattak, dehogy. Cammogtak, caplattak, lassan, lassan, még lassabban. Majd kiesett a szemük, úgy lesték a másikat, mit csinál. Ha az egyik megállt, megállt a másik is.

– A lassúsági verseny lehetetlen vállalkozás. Hiszen így soha nem ér célba egyik sem – mondta Hanna, aki kezdte beleélni magát a történetbe.

– Pedig van megoldás – vigyorgott a kereskedő, és épp, hogy a kezét nem dörzsölgette az elégedettségtől. – Pont azt kell kitalálni! Először nem sikerült a verseny, úgyhogy a két fiú elment egy bölcs kádihoz tanácsot kérni.

– A kádi, az a muszlim bíró – súgta oda a gyerekeknek a madárember.

„Vajon honnan tud ilyeneket? Vajon kezd emlékezni tényleg?”, tűnődött Napsugár.

A kereskedő folytatta a történetet. Érezni lehetett, hogy most következik a minden elődtől csattanó.

– A kádi azt mondta: „Szálljatok le a tevétekrol, gyertek csak ide!” Azzal mindenki közelítette a fülébe súgott valamit. – A fiúk erre megint tevére pattantak, és eszeveszetten vágtatni kezdtek az oázis felé!

– De hát nem azt mondta, hogy az nyer, akinek lassabb a tevéje? Egyik sem akarhatott veszteni! – csattant fel Henne. – Valami csalás van a dologban...

– Márpedig – mondta a kereskedő kárörvendően –, az egyik előbb ért oda, és ő nyerte el a kincset. Na, kedves vevők? Hogyan lehetséges ez? Mi volt a kádi tanácsa? Na...?

A gyerekek elkerekedett szemmel bámultak maguk elő, a homlokuk csupa ránc volt a gondolkodástól. Hosszú csend következett, Napsugár már kezdte kinosan érezni magát. Tanácskérően pillantott Fűszermadárra, de az nemcsak nyugodtnak, egyenesen vidámnak látszott. Mintha csak azért várna, hogy a kereskedőnek is meglegyen az öröme. Mintha... igen, mintha tudná a megoldást! Egy pillanat múlva meg is szólalt:

– Én tudom!

Most a kereskedőn volt a megdöbbenedés sora. Méltatlankodva jelentette ki:

– Képtelenség. Lehetetlen, nagy jó uram, lehetetlen. Ezt még egyetlen vevőm se találta ki, ősidők óta.

– mindenkit ezzel bosszantasz – vigyorgott a mellette álló kereskedő kárörvendőn. – Ahmed, most aztán emberedre akadtál.

– Pedig tényleg tudom! – mosolygott a Fűszermadár: – Tudom, mert ott voltam! Ott ültem felettük a pálman, és hallottam, mit súgott nekik a kádi. És különben is: nem volt nehéz a kérdés, csak némi logika kell hozzá. Mondjam?

– Mondd! – kiáltotta Henne vidáman.

– Igen! – vágtá rá Hanna is rögtön.

– Azt súgta, hogy... – és tartott egy kis hatásszünetet a kereskedők kedvéért. – Azt mondta a kádi, hogy cseréljenek tevét!

– Zseniális! – rikkantotta Henne. – Ha tevét cserélnek, a győztes a vesztes, a vesztes a győztes, a lassú a gyorsabb, a gyorsabb a lassabb.

– Na...! Lassabban! Beleszédülök! – kapkodta a fejét Hanna.

– Csak el ne ájulj nekem – mosolygott megkönnyebülten Napsugár.

– Érdekes, hogy csak most jutott eszembe a megoldás – tűnődött a madárember. – Mintha valaki elvarázsolta volna, hogy minden elfejtsek, és most kezdene szűnni a varázslat.

Henne a kereskedőhöz fordult, és hetykén odaszólta neki:

– Ide azokkal a fűszerekkel! Na ne, ne csak egyet, hékám! Vagyis hát: uram.

Ebből a sárgából adjon... Mi is ez, mit mondott?

- Nem mondtam semmit – mondta sértődötten a kereskedő.
- Akkor mondja! – szólította fel Henne szenvtelenül, de a kereskedő átláttott a szifán:
 - Azt már nem. Hogyne, hogy aztán még többet követeljenek! Adok, adok, hatot adok, pont hatfélle fűszert adok, megígértem, jól van, vegyék, vigyék, egyék. Pukkadjanak meg tőle és hagyjanak békében, de belőlem aztán harapófogoval sem vesznek ki egyetlen nevet sem! Ha olyan nagy bölcsék, találják ki maguk!
 - Tényleg akarod tudni, Henne? – szólalt meg a madárember. – Képzeld: eszembe jutott. Akkor figyelj! Ez a sárga gyökérszerű fűszer a kurkuma. Ez itt egy kurkuma gyöktörzs.
 - De vicces neve van! – szólalt meg Hanna. – Mondd gyorsan: Kurkuma gyöktörzs. Kurkuma gyöktörzs. Kurkuma gyöktörzs.
 - Gyöktörzzsel gyötörsz? – nevetett fel Henne.

- Napsugár rácsodálkozott a különleges, göcsörtös, narancsos sárga belsejű gyökérre:
 - Kurkuma? De hiszen az egy por! – és akkor egy háncskosárra esett a pilantása, amiben rikító sárga por halma állt. – Nahát! Tartanak ezt is, kurkumát porítva! Ez kell a csatniba és a currybe is.
 - Azok meg mik? – kérdezte Hanna döbbenten. – Fura nevük van.
 - Indiai ételek. Nem tanultátok az iskolában?
 - Ételekről semmit sem tanultunk.
 - Fogalmunk se volt róla, hogy a napfényen kívül mást is lehet enni!
 - Kivéve a virágokat – tette hozzá Hanna mosolyogva. – Amikor kóstolgattam őket, gyakran gondolkoztam azon, hogy ha akarnánk, biztosan tudnánk növényeket is enni.

- Kérjük ezt is – mutatott a porra Henne.
 - Ne! – tiltakozott Napsugár. – Inkább a gyökérből, vagyis... izé... a gyöktörzsből kérj, azt könnyebb szállítani. A por úgy megszínezi a ruhát, hogy soha ki nem jön belőle. Nem szeretném, ha a zacskóm olyan sárga lenne, mint a buddhista szerzetesek ruhája.
 - A szerzetes miféle szerzet? – érdeklődött Henne, mert ezt sem tanulták az iskolában. Miután Napsugár nem reagált, mert a válaszon gondolkodott, Henne a kereskedőhöz fordult: – Jó, akkor ide a hurka... kurka... karku... kar-mukát...
 - Kurkumát, te! Én emlékszem a nevére, nem vagyok olyan lyukacsos agyú, mint egyesek – gólyolódott Hanna.
 - Ha valakinek szivacsos az agya, akkor magába szivja a tudást – vette védelmébe váratlanul Hennét Napsugár.
 - Miért vigyorog itt? – kérdezte a kereskedőtől igazi hercegi pökhendiséggel Henne. – Adjon akkor ebből a másik izéből is. Jár nekünk. Na jó, inkább meg se kérdezem, hogy mi a neve.
 - Hadd lám! – ugrott oda Hanna, aztán tanáctalannal bámult. – Pici zöldes bigyók. Szaguk sincsen.
- Napsugár a tenyerére vett egyet. Látta, hogy kemény, papírszerű héj fedi, tehát bizonyára mag. Egész közel emelte a szeméhez: megpróbált rájönni, hogyan lehetne kibontani, hogy megszagolhassa.
- Kicsit olyan, mint a pisztácia. – mondta végül. – Persze, ti arról se tudjátok, hogy mi, de mindegy. Ez nem pisztácia, az biztos.
- Végre sikerült körömmel lefesztegetnie a száraz terméshéjat a magról, és megkóstolta. Őszintén meglepődött.
- Még soha életében nem érzett ilyen ízt.
- Édeskés, savanykás, kámfosoros, fura! Mikor ettem ilyet...? Várunk

csak... Nehogy én is olyan feledékeny legyek, mint te... – pillantott Fűszermadárra. – Végre! Rájöttem! Nem is ettem, ittam! Teában! Arab tea volt... Kardamom! Ez a neve! Egészen biztos vagyok benne! Igaz? – és ismét ránézett a madáremberre.

Fűszermadár bólintott. Látszott, hogy ő már minden, vagy legalábbis majdnem minden fűszer nevét fel tudja idézni. Napsugár nagyon megörült.

– Mondd gyorsan: Kardamom és kurkuma! – károgott fel Henne, aki észre se vette, minek örül a lány. – Kardamom és kurkuma! Úgy hangzik, mint valami károgás, nem?

– Kérünk ebből is! – noszogatta közben a kereskedőt Hanna. – És ez? Mutassa gyorsan! Napsugár, ehhez hozzá szabad nyúlni? Olyan, mint a bors, csak simább és nagyobb!

– Szabad – mondta Napsugár, miután alaposan megvizsgálta a száraz és sima, barna borsószemhez hasonló fűszert. – Ne félj, egyik fűszer sem mérgező, ha mértékkel használják. Ez például itt a szegfűbors.

– Hmm... Nem mérgező? Ha szép, akkor biztos finom is... – tűnődött Henne, és váratlanul bekapott a nagy barna szegfűborsszemet.

– Vigyázz, te, ez is csíp! – kiáltott fel Napsugár, de már elkésett: Henne elrágtatja a szegfűborsot.

– Áááá... – jajdult fel meglepetten. – Effáááááj... – a szájára tapasztotta a kezét, úgy próbálta csillapítani a szúró, bizsergő érzést.

– Ha nem üvöltesz, nem is fájhat nagyon. Akkor én is kipróbálom – mosolygott Napsugár, és óvatosan elroppantott a fogával egy szemet. Kicsit forgatta a nyelvén, de az úgy elzsibbadt tőle, hogy a magot a markába kellett köpnie. – Nem rossz, csak csíp... Mintha fahéj és szegfűszeg keveréke lenne.

– Ebből is kérünk! – adta ki a parancsot Hanna, aki megszokta, hogy teljesítik minden vágyát. – És ezekből is! Itt van háromféle vadmalac-csíkos mag...

– Honnan tudod, mi az a vadmalac? Talán Csillámvölgyben is élnek?

– Persze hogy élnek! Mit gondolsz!

– És ott is csíkosak?

– Arany- és ezüstcsíkjuk van. Miért, nálatok nem?

– Nem, nálunk pont ilyen a színük, mint ennek a magnak. Legfeljebb kicsit barnábbak, meg persze visítanak is... Ezt leszámítva tényleg hasonlítanak... a vadmalachoz, de egymáshoz is. Azt tudom, hogy mindegyik valami köményfélé, mégis mindegyik más.

– Mi kemény? – értetlenkedett Henne.

– Nem kemény: kömény. De azért kemény is, csak úgy ropog az ember fogá alatt. És ugrálni is tud.

Kis csíkos, illatos fürge magok,
ugrálnak, akár a vadmalacok,
ha egy picit megpörkölöd,
pattognak, mint az ördögök!

- Minek pörkölni?
- Hogy jobb legyen az íze.
- Ti még nem tudjátok – fordult az ikrek felé a madárember –, hogy a fűszerek igazi ízét sokszor a tűz hozza ki. Fellobbantja az ízükben lappangó lángot. Vizsgáld csak meg közelebbről – biztatta Napsugárt.

– Jó, persze – vágta rá a lány. – De meg is kell kóstolnom, hogy megmondjam a nevüket. Nem akarlak mindig téged kérdezni... – Napsugár kóstolgatta és rágta a magokat, nagy odaadással figyelt, próbálta összehasonlítani őket, és megfogalmazni, hogy mit érez. – Még az ízük is hasonlít egy kicsit! Ezt a fajtát itt ismerem. Ez a fűszerkömény.

- Jó, jó, azt tudjuk, hogy fűszer... – szakította félbe Hanna.
- Azért ez a neve, mert van másféle kömény is. Ez itt... meg ez – és oda-nyújtotta a magocskákat a tenyerén Hannának. – A nevük is megvan márás: ez édeskömény, ez ánizs. Nézd csak meg.
- Még mindig van itt valami – mondja Fűszermadár, és egy halom mag felé mutatott, amit Napsugár csak azért nem vett észre korábban, mert fűszerköménynek nézte azt is. – Kóstold meg. Meg fogsz lepődni.

– Tudod a nevét?

– Ezt még igen... De csak lassan tér vissza az emlékezetem.

Napsugár vadul rágni kezdett egy adag magot. – Ááá... Hú, de átható íze van! – kiáltott fel, és igen udvariatlanul köpködni kezdett. – Olyan, mint a kömény, mégis egész más! Nagyon tömény.

– Töménykömény, ez jó – vihorászott Hanna és Henne.

– Fogalmam sincs, mi a neve! – vallotta be Napsugár.

– Római kömény – mondta a madárember, és még magyarázott volna valamit, de a kereskedő rájuk mordult:

– Tessék, tessék, vigyék! – próbálta elheszegetni őket a piacról. – Vigyék, amit csak akarnak, de menjenek már. Rontják itt nekem az üzletet... Hé, azért ne marékkal vegyenek! – kiáltott fel, ahogy Henne vigyorogva belemarkolt az egyik kosárba. – Mindennek van határa!

– Még Csillámvölgynek is – figyelmeztette Hennét óvatosan Fűszermadár, mert tudta, hogy a királyfi eddig minden megkapott, amit akart. – Nem rabolni jöttünk, hanem kérni.

Henne fintorogva odébb lépett.

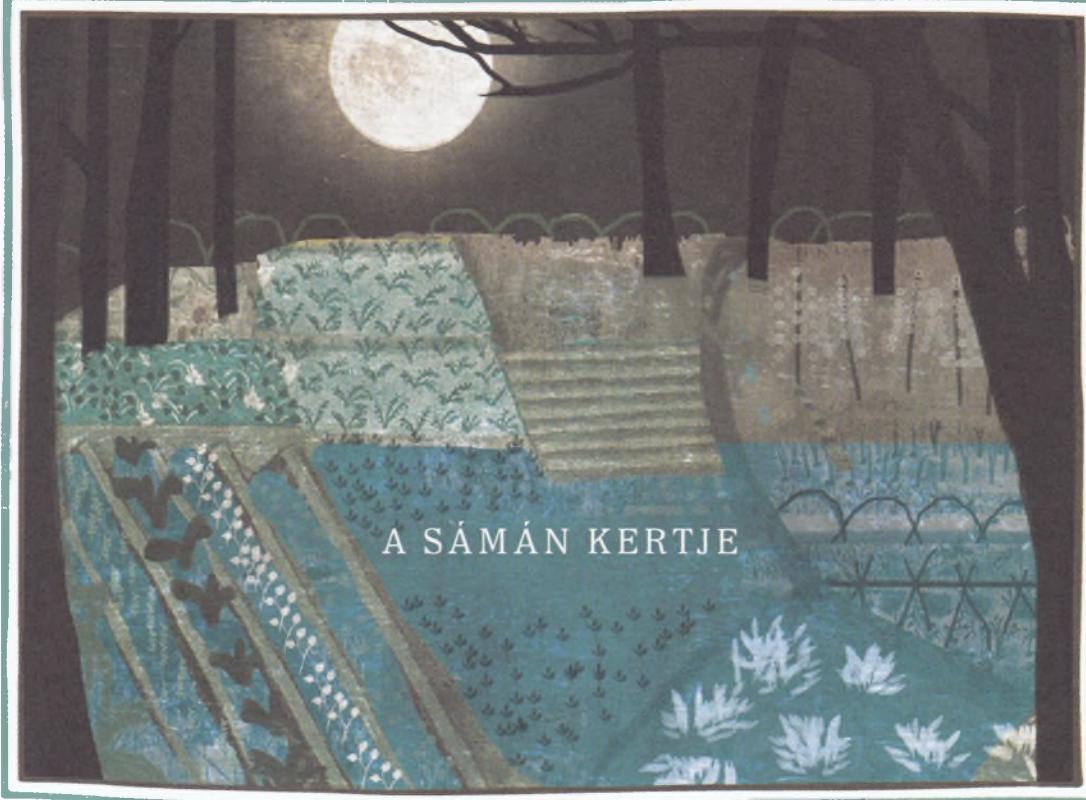
– Ők mondták, hogy elvihetjük... Megdolgoztunk érte! – duzzogott Hanna.

– Vajon ennyi fűszer elég lesz? – kérdezte Napsugár aggodalmasan.

– Ez még kevés – mondta Fűszermadár –, de mindenjárt megszerezzük a többit. Menjünk gyorsan! Szemeket lehunyni! Szédítő repülés következik! Ez már az utolsó lesz, érzem. Nincs sok időnk.

Szállunk, mint a fény, az illat,
szállunk, mint a gondolat,
szertecsapva szárnyainkat,
szállunk, mint a pillanat,

szállunk, mint a láng a szélben,
szállunk, mint a pille száll,
semmi rossz most el ne érjen:
ő vigyáz: Fűszermadár!

Amikor Napsugár kinyitotta a szemét, a korábbi sivatagi fénytől elkáprázva csak sötétet látott. Aztán lassanként ezüstös derengést. Nem a szeme, hanem az orra tért először magához: a fűszerpiac kelettes aromái után most ismét sűrű növényillatot érzett, de ez más volt, mint az öserdő szaga: nem párás, fulledt, hanem frissebb, hidegebb, zöldesebb. Ahogy a szeme hozzászokott a halvány fényhez, meg is láttá a növényeket: óriási fekete fák álltak körben, közzöttük tisztás, és a tisztáson, szabályos formájú ágyásokban, de laza burjánzásban, rengeteg lágyszárú, leveles, indás, ég felé törő vagy bokrosan lapuló növény susogott és hajladozott.

„Fűszerek – gondolta magában. – Éppolyan illat van itt, mint egy patikában vagy gyógynövényboltban.” Nem volt ideje jobban megvizsgálni a környezetét, mert egyszerre érezte, hogy szorosan hozzábújik valaki, akinek a fogai is kocogott, úgy reszketett. Hanna volt az, a nagyszájú, elkényeztetett Hanna. Most nem hisztizett, hanem igaziból félt.

– Hol vagyunk? – suttogta. – Miért fekete minden? És mi az ott az égen?

Napsugár érezte, hogy az önhitt Henne is egészen közel húzódott hozzá. Átkarolni persze nem merte, mint a testvére, de Napsugár tudta, hogy a legszívesebben ő is odabújna.

– Ne félj. Ez a Hold. Éjszaka van – próbálta nyugtatgatni Hannát, és megsimogatta a haját.

– Azt hittem, vége a világnak – pihegte Hanna. – Még soha nem láttam sötéttet. Árnyékot igen, de az egészen más. Ez sokkal, de sokkal ijesztőbb.

– Úgy érted, ilyen a sötét? – bátorodott meg Henne. – Ez nem is olyan rossz! – Fűszermadár felé fordult, aki mozdulatlanul, félig elfordulva állt mellöttük, az arcát nem látták. Henne Napsugárhoz fordult inkább: – Persze rosszabb, mint a fény, de egészen elviselhető.

– Ez nem a sötét – mondta csendesen Napsugár. – Ez csak az éjszaka. Holdfény nélkül az orrodig se látnál. És csillagok is vannak az égen, de most alig látszanak, olyan erős a Hold.

Az ikrek ámulva álltak sokáig. Napsugár nem is bánta, hogy végre csendben maradnak egy kicsit, ahogy megbűvölten bámulták a Holdat. Hanna szóla latt meg először:

– Milyen szép! Sápadtabb a Napnál, és nyugodtan rá lehet nézni! Ha a Nap a király, a Hold olyan, mint egy fehér arcú, szomorú királynő! – Elhallgatott, majd egészen halkan hozzávette: – Ilyen lehetett édesanyánk, amíg el nem hagyott bennünket.

Napsugár meghallotta ezt a Hennének szánt mondatot, és eszébe jutott, amit Fűszermadár mesélt neki a csillámvölgyi királyi házról: hogy a gyere-

kek soha nem ismerték az anyjukat, csak annyit tudnak róla, hogy valamiért örökké szomorú volt, és egyszer úgy elbarangolt bánatában, hogy nyomát se látták azóta. Napsugár felsöhajtott, és megsimogatta Hanna aranyhaját.

– Még jó, hogy a felséges Papa csak úgy ragyog – mondta vigasztalónan Henne, és a hangjában most nyoma sem volt gúnynak. – Vajon mit csinál éppen?

– Szerintem eszik – Hanna hangján hallatszott, hogy mosolyog.

A csipetnyi vidámságtól Henne is kezdett erőre kapni, és egyre bátrabban szemléződött ebben az éjjeli birodalomban.

– Ez hát az éjszaka! – mondta sóváran. – Titokzatos, kalandos, izgalmas! A napvilágnál minden látni. Itt csak a körvonalakat, az árnyékokat. minden olyan, mintha elvarázsolnák volna. Te, Hanna... Mondok én neked valamit: nem is volna olyan rettenetes, ha Morkoláb lenyelné a Napot! Hiszen itt lenne helyette a Hold!

– Jaj, ne is beszélj ilyet! – kiáltott fel Napsugár, és rémület markolt a szívébe, ahogy az örök éjszakát elképzelte. – Nap nélkül Hold se lenne! Hold nélkül sötét lenne! Irtózatos, fekete sötét! Mi lenne velünk a Nap nélkül? Mi lenne Csillámvölgyyel? – „És mi lenne szegény Nagymamival?”, tette hozzá magában. El sem tudta képzelni, hogy soha többé ne lássák egymást.

És ebben a pillanatban megtörtént. Hirtelen vaksötét lett. Valami elsuhant, vagy inkább elvonult a Hold előtt. De nem felleg volt, nem is madár. Valami, ami sötétből volt, és örök sötétet akart. Napsugárnak elgyengült a lába, és szédülni kezdett. A tömör feketeségen hirtelen azt sem tudta, hol a fenn, és hol a lenn. Olyan zsibbadás vett erőt rajta, hogy nem érezte az irányokat. Mintha fejjel lefelé lógatnák az űrbe, vagy szkafander nélkül sodródna a csillagközi térben, és a szeme, szája, torka, tüdeje, de még a szíve is megtelne feketeséggel.

Egyvalamit azonban még hallott: a saját szívdobogását. Egyedül azt. Mint-ha senki se lett volna körülötte, se az irek, se a madárember. Az ūrbéli fekete

lyuk, akár valami örvénylő lefolyó, egyre gyorsabban szívta ki a fejéből még az emléküket is. Már az apja és az anyja emléke is távolodott. A nagymamája mosolygó kék szemét azonban még mindig látni vélte. A szem simogatóan körülvette fénnyel, és...

– Jaj! Segítség! – sivított fel mellette valaki, a hangja egészen vékony volt a félelemtől. Napsugár a torkában érezte a szívdobbanásait. Szívrobbanás, vil-lant eszébe a szójáték, ebbe kapaszkodott. Ha játszani tud, akkor gondolkodik, és ha gondolkodik, akkor nincs semmi baj.

– Mi volt ez? – kérdezte egy másik hang is. Próbált határozottnak hangzani, de ott remegett benne a félelem.

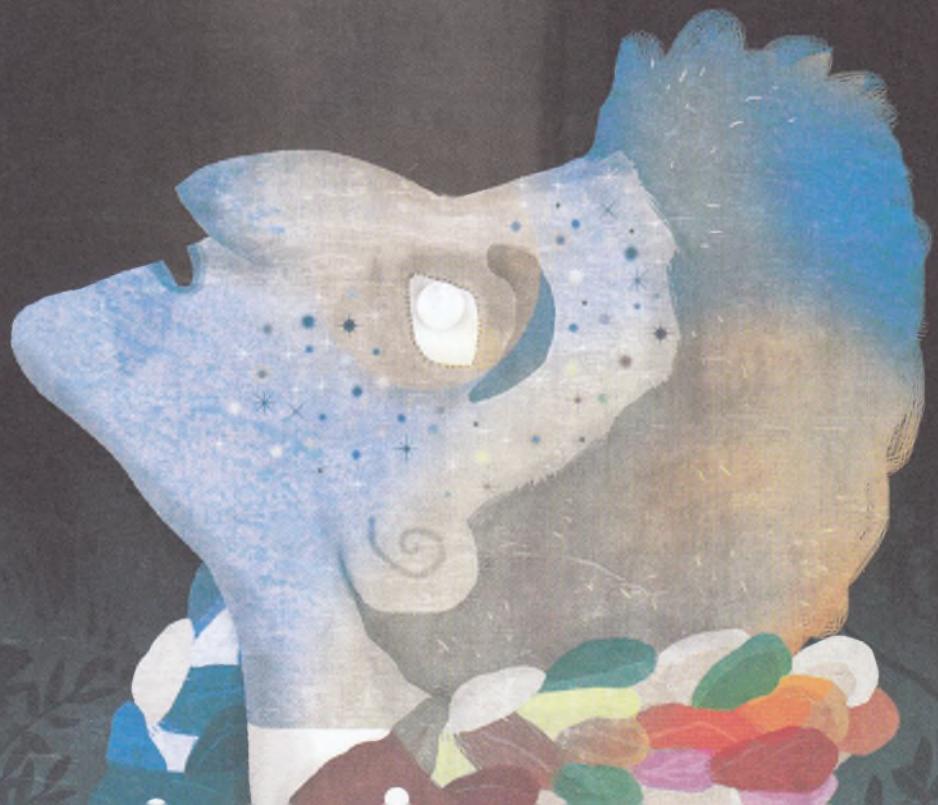
Napsugár csak most jött rá, hogy a rémülettől behunyta a szemét. Igen, sö-tét volt kint, de a szemhéján ismét átderengett a Hold vigasztaló ezüstfénye. Amikor kinyitotta, minden sokkal barátságosabbnak és ismerősebbnek lát-szott: legalább nem az ūr sötétje, hanem egy földi kert vette körül. Megpróbált mélyet lélegezni, de még mindig kapkodva vette a levegőt. Lihegve szó-lalt meg:

– Fűszermadár! Ha ezt a kalandunkat is beleírták előre a Titkok Könyvé-be, mond meg, kérlek, mi volt ez, ami megijesztett? Mintha valami dene-vér vagy vámpír lett volna! Ürességet hozott és olyan hideget kavart, hogy a csontomban érzem!

– Mi is nagyon féltünk – jelentette ki Henne, és átkarolta Hannát. Napsugár egy pillanatra meglepődött, hogy Henne mindenkitől nevében beszélt, és bevallotta, hogy félt. Legszívesebben ő is odabújt volna hozzájuk, hogy vi-gasztalják meg.

– Fűszermadár! Hallasz? – de Napsugár szava elakadt, ahogy a madárem-berre nézett.

Fűszermadár mozdulatlanul állt, némán és nyitott szemmel nézte a Holdat. Egészen ijesztő volt a szeme: most nem fényes kék volt, hanem fehér, mint a márványszobroké; mindenkit kitágult szembogarán tükrözödött a telehold.

Napsugárnak a fogá is összekoccant a látványtól. Fűszermadár olyan élette- lennek tünt, mintha megkövült volna. A pillája se rebbent.

– Jaj, Fűszermadár... – nyögte Napsugár rémültén.

– Nem mozdul! – Hanna odalépett, és megérintette a vállát. Aztán, hogy nem mozdult, meg is bökte – mire a merev test, egyensúlyából kibillentve, előre-hátra imbolgyott. Nagyon félelmetes volt, de legalább látszott, hogy él, hiszen megpróbálta visszanyerni az egyensúlyát.

– Ez alszik! – kiáltott fel Henne. – Gondolhattam volna! Csak nem így, nyitott szemmel szokott. Hát, ez most egyáltalán nem vicces. Pedig régen ezen nevettünk a legtöbbet.

– Ilyenkor órákig így marad! – mondta Hanna kétségebesetten. – Nem lehet felébreszteni. Mi lesz velünk nélküle? Hogy megyünk tovább? Ki segít nekünk?

– Itt a sötétben... Brrrr... Vacog a fogam – reszketett Henne, és mintha már nem tartotta volna annyira izgalmasnak az éjszakát.

Napsugár annyira megörült annak, hogy Fűszermadár csak alszik – hiszen aki alszik, az fel is ébred egyszer –, hogy egészen nekibátorodott.

– Ne féljetek – biztatta az ikreket. – Én már láttam éjszakát, mert az embervilágban minden este lemegy a Nap. Higgyétek el: túl lehet élni.

– Hogyan? – kérdezte Hanna és Henne egyszerre.

– Nagy gyakorlatom van benne – Napsugár elmosolyodott. – Ilyenkor én mindig aludni szoktam.

– Ne hülyéskedj – csattan fel Henne. – Ez nem vicc!

Napsugárnak nem volt szíve megkérdezni, hogy vajon ki szokott mindenből vicbet csinálni, ha nem épp Henne?

– Az alvás marhaság – mondta Henne még mindig mérgesen. – Csak állni, állni, mint egy kő vagy egy fa...

– Én mondjak feküdni szoktam – mondta Napsugár. – De tudom, hogy ti sosem szoktatok lefeküdni.

– Még ha tudnánk is aludni, most akkor sem lenne szabad. Nincs időnk alvásra – jelentette ki Hanna. – Ki tudja... Talán az az árnyék már a démon, a Morkoláb volt!

– Ne fesz az ördögöt a falra, mert megjelenik! – intette Napsugár, és érezte, hogy reszket a lába.

– Mi az az ördög? – kérdezi Henne.

– Inkább most ne beszéljünk róla.

– De tényleg: mi az? – erősködött tovább a fiú. – Soha még hírét se hallottam. Hogy néz ki?

– Hát, azt mondják, hogy fekete, szőrös, patája van, meg szarva...

– Kecske?

– Neeem... Inkább tényleg hagyjuk ezt most. Ördög nincs, de amit az előbb éreztünk, az nagyon is...

VIRÁG AZ ÉJSZAKÁBAN

Napsugár nem tudta folytatni, mert egyszerre szél kerekedett, és zúgatni-lengetni kezdte a rengeteg virágot és levelet. A hangja olyan volt, mintha emberek suttognának a távolban. Napsugárnak eszébe jutott, hogy hol hallott hasonlót: egy katedrálisban jártak valahol Olaszországban, felmentek apával a karzatra, és a hatalmas kupola alatt úgy keringett a lenti tömeg sustorgásának hangja, mint egy bezárt madárraj. Vajon a növények beszédét hallja? Ők is mondani akarnak valamit a maguk érthetetlen nyelvén? Vagy netalán... – és Napsugárnak végigfutott a hátán a hideg –, vagy talán ez egy elvarázsoltságra utaló kert, és ezek a növények mind emberek voltak valaha?

- Hallod? – mondta Hanna megbűvölten. – Beszélnek...!
- Te érted őket? – lepődött meg még Henne is. – Sosem mondtad, hogy tudsz beszálni velük.
- Sokat voltam a mezőn egyedül. Egy idő után belejön az ember.
- És milyen nyelven beszélnek? – faggatta tovább a bátyja.
- A mi csillámvölgyi nyelvünkön – suttogta Henne felé Hanna. – Ugyanis minden növény a mi világunkból származik. Ha nem járna annyit a szád, te is meghallanád őket. Általában nagyon csendben vannak, nem kötik más lények orrára, hogy miről beszélnek. Csak annyit értek, hogy nagyon zaklatottak.
- Még szép... mi is zaklatottak vagyunk, nem? – vágott egy pofát Henne.
- Psszst! – intette Hanna. – Nem hallod? Valaki egyre hangosabban hív! Ide nézzetek!

Oldalra mutatott, és a többiek is meglátták, hogy mit néz: egy óriási, lenge szirmú, fehér virágot. Napsugár esküdni mert volna, hogy az imént nőtt ki a földből, mert korábban – ebben biztos volt – még nem volt ott. Egy ekkora virágot még holdfényben is észrevesz az ember.

Hanna egészen el volt varázsolva tőle:

– Milyen gyönyörű virág! Mintha maga a hold táncolna... Milyen puha fehér szirmok, milyen lágyak, milyen kedvesek...

Most már Napsugár is hallotta a suttogást:

– Fehér vérem álomhozó,
fekete magom feledtető,
vegyétek, egyétek,
igyátok...

– Átok, átok, átok... – susogta halványan és
hátborzongatóan a visszhang.

– Altató és feledtető...

Sötét vízbe merítető...

Mákonyt vártok, álom rátok!

– Átok, átok, átok...

– A virág énekel. Nem hallod? – bökte oldal-
ba a bátyját Hanna.

– Hold lánya, sötétség szövetségese... – sut-
togta maga elé Napsugár, és már biztos volt
benne, hogy valami varázslat szállt rájuk – és
talán Fűszermadárra is. – Virágboszorkány!
Mit akarhat...?

Az ikrek már egészen közel léptek a virághoz,
ő pedig egyre magasabbra nyúlva ringatózott
előttük fehér bóbítájával, légies szíromszok-
nyájában, akár egy balett-táncosnő kisértete.

– Bűvös-bájos táncos ez – suttogta Napsugár, vagy csak gondolta? – Nem jót jelent.

Fűszermadár biztosan tudná, mit kell tenniük, de ő meg alszik... Alszik... Vagy már nem is él...? Napsugár rémülten fordult hátra, és csak ekkor vette észre, hogy már ő is a virág előtt áll: a holdszín szirmok bűvöletének ő sem tudott ellenállni. És Fűszermadár még mindig nem mozdult, pedig nyitva volt a szeme... Mintha a Holdat nézne. „Úgy szédült bele a Holdba, mint mi a virágba”, gondolta Napsugár, és mintha zsinóron húznák, visszafordult a suttogó virágkisasszonyhoz.

Henne fura hangon felrikkantott.

– Nahát! Ennek a virágnak magja is van!

Henne felnyúlt, hogy megsimogassa a szárról lehajló száraz magtokot, mire az a mozgatásra szítálni kezdett magából valamit. Mintha árnyék lenne, vagy mi... Napsugár szédült, ahogy nézte. Szavak keringtek a fejében: hold, árnyék, füst, álom, álom... Jaj, csak el ne álmosodjon, nem szabad erre gondolia, meg kell menteni az ikreket, meg kell menteni... Áááá... nagyon ásított.

– Beleszóródtak a kezembe! – kiabálta Henne. – Hú, de csikis! Milyen picik! Kisebbek, mint egy hangya! Bizseri hangyamagocskák! Vajon milyen ízük lehet? – Belenyált a tenyerében tartott magkupacba. – Jaj, de finom! Még akarok! Még! Még! – a gubók után nyúlt, de csak egy ezüstös, tömört virágfejet sikerült letépnie, ami fehér tejkönnyet sirt a kézfejére.

– Egészen beleszédülvem ebbe a virágba... – mondta halkan és álmataagon Hanna. – Elááááj... – és már hanyatlott is hátra, aztán nagy nehezen összeszedte magát, de csak azért, hogy megint közel hajolhasson a virághoz.

Napsugár érezte, hogy nincs vesztegetni való ideje. Az ikrek is elalszanak, ha nem avatkozik közbe, de gyorsan.

– Hé, Henne, mit csinálsz? Hanna, térij már magadhoz! – rázogatta, simogatta, sőt kicsit még meg is lökdöste őket, hogy magukhoz térjenek, ám ők továbbra is tágra nyílt szemmel meredtek a virágra. Egészen olyan volt már

a szemük az íriszükben duplán tükröződő fehér szíromkoronával, mint a Fűszermadáré. Tejköd úszott benne, csillagpor, semmi.

– Hadd nézzem, ki vagy? – Napsugár most úgy hajolt közelebb a virághoz, hogy próbálta nem beszippantani az illatot. – Ezt ismerem! Ez a mákvirág! – kiáltott fel rémülten. – Jaj, ne! Ne egyetek a gubóból! A mák nemcsak fűszer: álomhozó szer!

Ahogy a vállánál fogva rázogatta, Henne végre ránézett Napsugárra, és a ködön túl is öröm csillant a szemében az érintésétől. Látszott, hogy megértette, amit mondott, és örült, hogy Napsugár így aggódik érte. Erőlködve elfordította a szemét a szirmoktól, de az is látszott, hogy még mindig nem érti, mi történik vele.

– Vacog a fogam... – mondta erőtlén hangon, és tényleg hallani lehetett a didergését.

Napsugár magához vonta és átkarolta. Henne egy egész fejjel volt alacsonyabb nála, egészen olyan volt most, mint egy elveszett gyerek, úgy is bújt oda Napsugárhoz.

– Sss... – ringatta, mint egy babát. – Azért vacog a fogad, mert fázol.

– Még soha nem fáztam.

– Én is fázom – szólalt meg Hanna féltékenyen. A bátyja nélkül nem akart elindulni az álon csúszós útján, félt egyedül, inkább ő is kiszakította magát a bűvöletből.

Napsugár őt is magához vonta. Olyanok voltak így hárman, mint a fészekben összebújt madárfiókák.

– Azért fáztok, mert álmosak vagytok. Az éjszakától, a máktól és a hoszsú vándorúttól.

– Na ne.... – fintorgott Henne, és felemelte a fejét. – Nehogy már elaludunk, mint egy bolond! Én nem vagyok bolond!

– Fűszermadár sem bolond! – rótta meg Napsugár azonnal. – Most már igazán tudhatnád. Mellesleg: én is szoktam aludni, mégsem vagyok bolond.

- Jó, jó. Tudom – mormolta békítőleg Henne.
- A fáradtságot, azt ismerem – mondta Hanna. – Fáradtnak biztosan fáradt vagyok. Ezek szerint az álmosság is ilyen.
- Most nem szabad elaludnunk. Értitek? Nem szabad! Azt fogjátok érezni, hogy most azonnal le kell feküdni...
- Igen, erre a jó puha virágágyra... Virágágyásra. Olyan jó illata van! Olyan finom lenne...
- Ne!
- Hadd próbáljuk ki! – könyörgött Henne, mint egy hisztis kisgyerek. – Kéérlelek! Csak most az egyszeer!
- Nem lehet! Fűszermadár alszik, ha mi is elalszunk, nem lesz többé reggel! Értitek?!
- Nagyon fázom. Nagyon – vacogta Hanna kétségeketlenül.
- Én is – mondta Napsugár: szinte hányingere volt már a fáradtságtól és a sok izgalomtól. Legszívesebben ő is lefeküdt volna, de tudta, hogy nem szabad. Ha a Nap elvész: minden nyian elpusztulnak.

A SÁMÁN FŰSZEREI

Ahogy ott álltak, egyszerre távolról, szinte a fogvacogás ritmusára, mint-ha dobolni kezdett volna valaki. Alig hallhatóan, Napsugár mégis meghallotta – kiélesedtek az érzékei a sötétben. Nemcsak az illatokat érzékelte erősebben, de a füle is jobb lett.

- Halljátok? – kérdezte a többieket.
- Mit? – Hanna a szemét dörgölte.

Henne összeszorította a fogát, hogy ne zavarja a hangos didergés, és félreiblentett fejjel hallgatózott:

- Én hallom. Valaki jön.

A dobolás egyre erősödött. Most már Hanna is hallotta. Előbb szöveg nélküli, jajongó dal keveredett hozzá, zümmögő, zörgő, zizegő, aztán, ahogy a dobos közeledett, meghallották a szöveget is. Borzongatóan szomorú volt, mintha ősidők óta zümmögne valaki. Nem hallották az egészet, de olyan volt, mintha valami hosszú-hosszú szöveg része lenne:

Elevenség bőrmelegség
mozgásban az élet
Ájá-ájá-ájá-ajájjá
forró sziklák sóhajtoznak
lelke van a szélnek
Ájá-ájá-ájá-ajájjá

dobogással dagadással
bugyborog a sár
Ájá-ájá-ájá-ajájjá
a föld alatt szelek járnak
zubog a mocsár
Ájá-ájá-ájá-ajájjá

eső pattog villám csattog
homokkönny pereg
Ájá-ájá-ájá-ajájjá
holtat vajúdik az élő
zúgnak a szelek
Ájá-ájá-ájá-ajájjá

- Milyen bánatos ének – sóhajtott fel Napsugár.
- Ki lehet az? – Hanna körülnézett, de csak a bókoló-hajladozó bokrokat és füveket látta.

Henne kihúzta magát, keményen megvetette a lábat, és ököfbe szorított kézzel, kicsit félve, de azért már királyfi – sőt: majdnem király – módjára, dörgő hangon parancsolta:

- Bárki is vagy: gyere elő!
- Az énekes férfi különös ruhában, hirtelen lépett ki a holdárnyékos növények fedezékéből, mindenkor hátrahököltek az öltözékétől. Díszes bőrruhában volt, akár az indián sámánok, a Nap jele foszforeszkált a homlokán, hold és madár a dobján, tollak a ruháján. A szeme egyszerre volt elszánt és szomorú. Idegen volt, kicsit ijesztő is, mégis valami bizalmat sugárzott, és Napsugár megérezte, hogy nem fogja öket bántani.
- Bögyöga büszöm – köszönt egyszerre Henne és Hanna megszéppent gyerekek módjára.

– Jó napot kívánok – mondta gyorsan Napsugár is, hátha a varázsló nem ismeri a csillámvölgyiek furcsa üdvözlését. – Azaz jó estét. Vagy jó éjszakát... Nem is tudom.

A sámán nem köszönt és nem hagyta abba az éneket, csak átváltott szövegetlen kántálásba, aztán a dallamra dúdolva mondta:

- Éjszaka van... Éjfél elmúlt... A Hold mindenjárt lemegy...
- Lemegy a Hold? – hökkent meg Hanna.
- Miért megy le? Mikor? – izgult Henne is.
- Nem szabad! – szisszent fel Napsugár, mint akit megütöttek. – Akkor sötét lesz!

– Bizony, sötét. Talán eső is. Nem baj. Jót tesz a kertnek.

– Miféle kert ez?

A sámán váratlanul abbahagyta az éneklést. Egy pillanatig nagyon nagy csend lett, aztán előbb a növények kezdek susogni, majd ő is megszólalt, mély, zengő hangon:

– Ez a Nap és a Hold kertje. A sötétség kertje. A Titkok Kertje. A Majdnem Minden Fűszer kertje. Már vártalak benneteket.

- Hogyhogy? Honnan tudta, hogy jövünk?
- Tudtam. És várta Agnit is. Ötszáz éve már, hogy elaltattam, elvarázsoltam, aztán átküldtem Csillámvölgybe. Ott őrizte a fényt, mert ott volt rá szükség. Rettenetes baj van, azért jött vissza ide. Mindennél jobban várta már.

– Ki az az Agni? – hökkent meg Napsugár.

A sámán a madáremberre mutatott.

- Ő. Ez a neve. Az eleven tűz.
- Miért hívják így?
- Meglátjátok – mondta rejtelmesen a sámán.
- Agni... – ismételte Napsugár.

– Igen. Agni, meg Garuda, meg Benu... – kezdte sorolni a sámán. – Sok név, sok alak. Mindegyik az övé. Ősidők óta él, és mindig élni fog.

– Mondta, hogy nem emlékszik a mi világunkra. Te voltál az, aki elfeledteted vele a tudását, igaz?

A sámán komoran bologatott, és közben csapzott fehér szakállát vakargatta.

– Igen, én voltam az. Csillámvölgyet kellett vigyáznia, őriznie kellett a fényt; nem vágyódhatott az embervilág után. Egyedül a Titkok Könyve adhatott neki iránymutatást. De azért emléknek vele volt Pomádé, tele a Titkok Kertjének fűszereivel. Ősi szerekkel, olyanokkal is, amelyek már nem léteznek. Még itt sem. Hadd lám, benne vannak-e még? Pomádé, gyere ide!

És Pomádé, aki soha senkire nem hallgatott, csak a gazdájára, kiugrott Fűszermadár ruhából, és odagurult hozzá. A sámán felemelte és megszegolta.

– Még érezni az illatát – mondta megkönnyebbülve. – Élnek a fűszerek, amelyeket beletettem. Van remény... Jól van. Mehetsz – azzal feldobta Pomádét a levegőbe, de az nem esett le. Mint egy kolibri, remegve megállt a levegőben, aztán egy pillanat alatt a gazdájához hussant, és megült a vállán.

Napsugárnak csodálkozni sem maradt ideje, mert Hanna rángatni kezdte a ruhaujját:

– Napsugár! – suttogta könyörögve, és a lány megértette, hogy nem mer hangosan megszólalni, annyira fél a sámántól. – Kérdezd meg ezt a varázslót, tud-e segíteni.

Henne, a nagyszájú Henne is inkább Napsugárhoz fordult közvetítésért:

– Mondd meg neki, hogy ébressze fel!

– Hozzám beszéltek? – fordult feléjük a fura öregember. – Akkor mondjátok hangosabban, mert kicsit már süket vagyok.

– Azt akarják mondani – vette át a közvetítő szerepét Napsugár –, hogy ébresszük fel a Fűszermadarat! Vagyis Agnit.

– Ha nem ébresztjük fel, nagyon nagy baj lesz – mondta félelméről megfélkedezve Henne.

– Nincs valami ébresztő varázslat?

A sámán szomorúan nézte az alvó Fűszermadarát:

– Fogytán az ereje...

Aztán határozottan hozzátette:

– Sietnünk kell. Tudok egy fűszervarázslatot. Azt megpróbálhatom. Lásduk csak.

Azzal egy zsákocskát vett elő – Napsugár meglepődve láttá, hogy menyire hasonlít az ő vászoniszákjához –, és abból egyenként húzta elő a fűszereket, aztán egy reszelőt, egy mozsarat és egy edényt. A reszelőt az edényre fektette, hátrébb hessegette a kíváncsi gyerekeket, és monoton kántálás közben reszelni kezdte a fűszereket, majd további illatos alapanyagokat szort az edénybe.

Cápabőrrel wasabit reszelek,
reszelek dögerős tormagyökereket...

Aztán a mozsarat vette elő, beleszórt valamit, megtörte:

...bűbájnak még
húsz szem borsot,
hét babérlevelet...

Amikor ezzel végzett, taplót-kovát vett elő, lángot csiholt, pillanat alatt tüzet gyújtott, majd rátette az edényt, és folytatta a hozzávalók beledobálását:

...sok-sok csilipaprikát,
sót, hagymát, fokhagymát,
fehér mustárt, feketét,
jön bele még száz japánbors,
ördöggyökér-reszelék,
kínai gyömbér,
medvehagyma –
tűzön főzd meg,
méregerős lesz,
kész is a főzet:
megihatja!

Vizet öntött a forró, illatos, megpörköldött fűszerekre, és hármat-négyet kavarintott a sistergő keveréken. Beleszagolt – a gyerekek is megérezték a csípős, orrfacsaró szagot, a szemükbe könny tolult, és tüsszögni kezdtek, a sámánnak mégsem rebbent pillája se. Egy nagy lapulevelet tépett le, letakaratta vele az edénykét, aztán a nyelénél fogva Napsugár felé nyújtotta.

– Tessék. Add oda neki.

– De hát alszik! – méltatlankodott Napsugár, és újra prüszkolt a levél alól előzőölgő sűrű paprikás-fokhagymás illattól. – Nem tud inni.

– Hát persze – mondta a sámán, aki mintha révületből tért volna magához.

– Ezt magamnak szoktam készíteni, ha megbetegszem... Alszik, hát persze, hogy alszik. Elég, ha az orra alá tartod. Csak vigyázz, te bele ne szagolj véletlenül. A világ legcsípősebb fűszereiből készült, legalább kilencfélre csilit tettem bele. Ettől még egy halott is magához térne.

– De Fűszermadár nem halott, ugye? – kérdezte alig hallhatóan, de a két-ségbeséstől nekibátorodva Hanna.

A sámán a fejét ingatta.

Napsugár lassan odatolta Agni elé a keveréket, és óvatosan lehúzta róla a lapulevelet. A saját orrát be kellett fognia, annyira csipős szag párállott elő. A Fűszermadár először meg se rezzent. Aztán váratlanul hatalmasat tüsz-szentett.

– HááááPCI!

Baglyok csaptak fel a levegőbe, rókák riadtak meg, a tüsszentés szelet kavart és meglengette a lombokat. A gyerekek megkönnyebbülten néztek össze. Fűszermadár összerezzen, felriadt, és rémülten megszólalt:

– Jaj, de megijedtem. Azt álmodtam... – kezdte mondani, de a gyerekek a nyakába ugrottak:

– Fűszermadár, de jó, hogy megint velünk vagy!

– A Titkok és a Majdnem minden Fűszerek kertjében – tette hozzá a sámán dörmögő hangon.

A madárember kissé még kábán nézett körül, de a hangjában öszinte örööm csendült:

– Hát már itt volnánk? És én aludtam? Jaj, de jó, hogy nem azon a helyen vagyok, amiről álmodtam. Az rettenetes lenne.

Ezt olyan hangon mondta, hogy a gyerekek nem mertek rákérdezni, mit álmodott. mindenki hallgatott és várt. Aztán megint Agni szólalt meg. Fel-sóhajtott:

– Nincs több időnk. Ez itt a legutolsó állomás. A Titkok Könyve írta így. Itt dől el, hogy teljesítjük-e a küldetést.

A RÉMSZOBOR

– Ne félj, teljesítjük! – kiáltott fel Napsugár. Megrémítette a mindig vidám Fűszermadár komor szomorúsága. – Mindent megszereztünk, hiszen ez a fűszerek kertje, és a sámán jó hozzánk! Máris adott egy sokfűszerszószt, attól ébredtél fel! Elvisszük ezt is magunkkal.

– Szedjük le a többi fűszert, és mehetünk haza – mondta Henne, és a sámánra nézett, hogy vajon szabad-e szedni.

– Itt biztos megvan minden, ami kell – mondta Hanna is bizakodva.

Folytatni akarta, de Fűszermadár közbevágott:

– Még egy próbatétel hátravan.

Hirtelen megint nagy szél támadt, és egy pillanatra egészen elsötétült a világ. A gyerekek rémülten pillantottak fel, de ez még nem Morkoláb volt: csak súrű, fenyegető felhők vonultak el a Hold előtt.

– Meg kell találnotok valakit – mondta Agni. – Ősi ellenségem. Érzem, hogy itt van. Nem kereshetem meg, mert neki kell megtalálnia engem. De ti utánamehettek, és előcsalogathatjátok, nincs időnk kivárni, amíg előjön.

A sámán egy hármas ösvény felé intett, és kijelölte számukra a középsőt.

– Arra keressétek. minden erőtökre szükségetek lesz. Ezt a gonoszt még én sem tudtam legyőzni. Nem mehetek veletek.

Együtt indultak el. Féltek, hiszen ha még a nagy erejű sámán is fél a saját kertjének ismeretlen szörnyetegétől, akkor hogy győzhessen le három gyerek?

Ám a félelemnél is nagyobb volt az elszántságuk. Hogy milyen lehet ez az ősi ellenseg? Nem merték, és nem is tudták elképzelni.

Indákon és magasra nött bokrokon törtek keresztül, tapogatózva a majd-nem vaksötétbén, ösztönösen keresték a még sűrűbb sötétséget, mert érezték, hogy ott lapulhat a rém. Aztán a kert elhagyott, gazzal felvert sarkában hirtelen sötét tömeg állta útjukat. Elsőre sziklának vagy valamiféle kökapunak tűnt, az ösvény pont előtte ért véget.

„Ez biztos nem élőlény – gondolta magában Napsugár –, de azért jobb lesz vigyázni.” És akkor a felhők mögül megint előbukkant a Hold. A fénye mint-ha még élesebb lett volna, mint azelőtt – vagy csak az ő szemük szokott hozzá a sötétséghez. És egyszerre kibontakozott előttük egy hatalmas, torzonborz, szakállas, meredt szemű arc, és rájuk tátotta a száját. Nagy, sötét, fenyegé-tő köüreg volt.

– Jaj! – nyíkkant fel Hanna.

– Mi ez? – nyösszent meg alig hallhatóan Henne. – Rémesen csúnya.

De az arc nem mozdult. Nem jött közelebb és nem támadt rájuk. Lehet, hogy tényleg köböl van? Napsugár az első rémülete után rájött, hogy honnan ismerős ez az öreg szörnyarc. Látta ezt már valahol... Igen! Egy jóautomatára emlékezett. Az volt ráírva: Bocca della Verità. Az Igazság szája.

– Csak egy szobor. Ne féljetek – mondta a remegő ikreknek. – Sok ilyet láttam már. Nem él.

A SÖTÉTSÉG MÉLYE

És akkor minden egyszerre történt.

Megszólalt a szobor. És Hanna, életében először, tényleg elájult.

És ezt most Henne sem találta viccesnek egyáltalán.

Elkappa a testvérét, nem engedte a földre zuhanni.

Napsugár azonban, számára is váratlanul, előrelépett. Rémület helyett haragot érzett. Meg kell védenie a barátait!

– Gyertek csak... Gyertek köszelébb... Itt van a csodasszer nálam... – suttogta, vagy inkább sziszegte a szobor. A hangja nem mély dörmögés volt, amilyenre az arca után számítani lehetett volna, hanem gonoszul félelmetes: behizelgő akart lenni, de nem sikerült, mert rettenetes kőarca és őrülten meredő szeme gonosz szándékáról árulkodott.

– Gyertek köszelébb... – ismételte. Az arca nem mozdult, a szája sem, a sötét üregből mégis visszhangos szavak törtek elő.

– Mi csak... fűszert keresünk – találta fel magát Napsugár.

– Itt van a fűszer. A ssszámban. Nyúljatok bele, vegyétek ki bátran.

Napsugár közelebb lépett a szoborhoz. Egyszer kíváncsiságból beletette már a kezét egy ilyen jósgépbe, és nem történt semmi rossz, csak valami bugyuta tenyérjöslás jelent meg egy papírlapon. Hátha ez is csak egy ilyen szerkezet. Biztos ez csak egy próbatétel, egy bátorságpróba. Ha gyáván megfutamodik, nem mehet tovább, hogy megtalálja, amiért elindult.

– Napsugár, ez nem tetszik nekem – mondta Henne. Gyöngéden a földre fektette a testvérét, aztán Napsugárhoz lépett, váratlanul kézen fogta, mint aki vele akar menni. A tenyere izzadt volt és meleg. „Biztosan nagyon félhet, ha már ennyire kapaszkodik belém”, gondolta Napsugár.

– Nekem sem tetszik. Benyúljak ennek a szörnynek a szájába?

Napsugár tanáctalankul nézett körül. Hanna egyszerre felült:

– Csak úgy juthatunk hozzá a fűszerekhez.

– Muszáj?

– Nem tudom – mondta Hanna –, szerintem igen... – Aztán csedesen hozzátette: – Bár én nem merek benyúlni, az biztos.

– Az a baj, hogy nincs sok időnk gondolkozni – mondta Napsugár, és azzal elengedte Henne kezét, és odalépett a szoborhoz.

– Ki vagy te? – kérdezte a tőle.

– Assz nem ssszámít... – sziszegte a száj. – Csak egy ssszobor... Fússzszersszobor...

– Igazat mondasz? – Napsugár csapdát sejtett, de nem volt választása. Ha fűszert kapna tőle, akkor jó, ha pedig valami trükk van a dologban, azt is ki kell derítenie.

– Ssszíntissszta igazat... Ne legyek ssszobor, ha hasszudok...

– Te hiszel neki? – kérdezte Henne Napsugár mögött.

– Nem tudom, mit kellene hinnem – suttogta Napsugár. Újabb felhő kúszott a Hold elé, és Napsugár folytatta : – Ebben a sötétkorban úgysem látom rendesen. Honnan tudnám, hogy tényleg szobor-e, amíg hozzá nem nyúltam?

– Bár volna több időnk... – hallotta maga mögött Hanna tétova hangját.

– De nincs – sóhajtott Napsugár.

– Nyúlj be a ssszámra és megkapod, amit akarsssz... – sürgette a szobor a lehető legmézesmázosabb hangon. – Mitől félsssz, kisszlaný?

Napsugár annyira koncentrált, hogy meg se hallotta, hogy kicsinek szóli-tották. Így kombinált magában:

– Utolsó próba... A titkos fűszerekre is szükség van... Ő az őrzőjük... És azt mondta, ne legyen szobor, ha hazudik... – azzal hirtelen kimondta, amit el-döntött: – Jó, akkor igazat mondasz. – Azzal tétován megmozdult, és kinyújtotta a kezét, hogy beledugja a szájba...

– Napsugár! Ne! – ugrott oda Henne, de akkorra már Napsugár is visszarrántotta a kezét az ijedségtől. Henne hátrarántotta a lányt, és éppen idejében: az üreg feketeségéből hosszú kígyónyelv vágódott elő, aztán felbukkantak a tüéles kígyófogak is.

– Le akarta harapni a kezedet! – ordította Henne, azzal tétovázás nélkül odament, és rárivallt a lényre: – Gonosz, galád, hazug!

Rettenetes hang harsant mögöttük:

– Antantanága! Gyere elő, mutasd meg magad!

A három gyerek rémülten fordult hátra.

Agni állt mögöttük, de most nem a jól ismert, szelid, szép és oltalmazó Fűszermadár volt. Az arca fénylett, a szeme villámot szort, és valahogy sokkal, de sokkal magasabb is lett. A Hold fényében is látszott, hogy a bőre belülről világít. Mintha nem e világi lény lenne: gyönyörű és félelmetes volt egyszerre. „Mint egy bosszúálló angyal”, gondolta magában Napsugár, és lenyűgözve bámulta az arcát. Nem úgy volt rettenetes, mint a torzonborz kőfej – hatalmasabbnak és erősebbnek, de jobbnak is látszott mindenkinél. Még egyszer elkiáltotta magát, ellentmondást nem tűrve:

– Antantanága!

A hívó szóra, mintha varázslat rángatná, egy nyálkás fekete, gonosz szemű, fényes pikkelyű óriáskigyó vonaglott elő a szobor alól – vagy talán magában a szoborban bújhadt el, az üreges sötétben, biztonságban még a holdfénytől is.

– Hát persze, hogy nem szobor...! – kiáltott fel Hanna, és most, hogy a Fűszermadár mögöttük állt, már nem félt annyira.

– Álnok, kétszínű kígyó! – kiáltott rá a szörnyetegre Napsugár is.

A sámán lépett melléjük, mintha védeni akarná a gyerekeket. A kígyót nézte, és komoran, fenyegetően, de korántsem olyan félelmetesen, mint a Fűszermadár, ráparancsolt:

– Mondd el, hogy ki vagy.

A kígyó magasba emelte a fejét és a nyakát, aztán egyre feljebb emelte a testét. A szeme villogott. Ha akart, ha nem, beszélnie kellett. Büszkén és hangsosan kezdte mondandóját, és különös módon nem sziszegett már, hanem mélyen és zengőn szólt, mint a feketesző ösi hangja:

– Antantanága vagyok, az örökkévaló. Öcsém a sötétség, Apóphisz, Ré Napisten ellensége. Bátyám a rettenetes Ráhu démon, a napevő, akit Morkolábnak is neveznek.

– Mondd el, hogy mit akarsz! – dörrent rá megint a sámán.

– Kioltjuk a fényt! Ha hozzám nyúltok, megbánjátok! Mi fogunk győzni, nincs hatalmatok rajtunk!

A sámán Agnihoz fordult: – Az utóbbi időben nem engedelmeskedett a párancsnak. A felszínré jött. Nem akarja teljesíteni többé a feladatát.

A kígyó ide-oda ringatózva beszélni kezdett megint. A szeme örvényesen gonosz volt, de a gyerekek nem is azt látták, inkább az előttük hullámzó, mintás, pikkelyes hasat. A hangja végigborzongatta a bőrüköt, rettenetes hidege bekúszott a szívükig.

– A világot kellett hordanom a hátamon. Ez volt a feladatom. A mélybe kúsztam, és hátamra vettetem a Földet. Hordtam, hordtam, nektek hordtam, rettenetes szolgásorban. – Szünetet tartott, sziszegve ringatózott, a fejét ingatta. Aztán fájdalmas hangon felkiáltott: – De nehéz a világ! Nehéz! Le akarom dobni, le a sötétségre, hogy legyen vége, legyen végre vége. A bátyám győzni fog! Eljött a mi időnk!

– Nem igaz! – ordított fel Henne torka szakadtából.

– Nem igaz! Nem fogtok győzni! – kiabálta Hanna is.

– A Fűszermadár hatalmasabb nálad! – jelentette ki Napsugár csengő hangon.

– Legyőzünk benneteket – dörögte a sámán, és a Fűszermadár felé fordult.

A gyerekek sem a kígyót néztek már, hanem őt, Agnit, a fény hordozóját, ahogy egyre magasabb lett és egyre ragyogóbb – de még mindig kisebb volt a kígyónál, aki ősöregnek és legyőzhetetlennek tetszett. Fűszermadár mégsem ijdít meg tőle. Tudta, hogy egyetlen lángnyelv is legyőzi a sötétséget.

– Állj ki! Állj ki velem! – kiáltott rá. – Gyermeket akarsz megharapni, világot sötétre vetni, igaznak mutatod magad, mégis hazudozol. Meggonoszodtál, örökkelvaló kígyó. Nem teljesíted a kötelességed. Én legyőzlek! Elérkezett az idő a minden elődöntő viadalra!

– Már nem félek tőled! Megküzdök veled, és én győzlek le! – dörögte a kígyó, és még magasabbra emelte a testét, hogy eltakarja az utolsó fényhozót, a Holdat.

- Ebben a küzdelemben nincs hátrálás, nincs megadás, csak győztes és vesztes van! Megértetted? – kérdezte Agni. – És csalás sincsen!
- Nem becsapni akarlak, hanem legyőzni – és a kígyó rekeden röhögött.
- Rajta hát! – a sámán lekuporodott a dobjához, és ütni kezdett egy mély, döngő ritmust – mintha a földből jött volna, mintha maga az ég dörögne. Kántálni kezdett hozzá, lassan-lassan, egyre szenvédélyesben, egyre hangosabbán:

Sötétség mélye
fény palotája
sötétség mélye
fény palotája

sötétség mélye
nincs több hatalmad
fény palotája
elpusztít téged

fény madarának
sugár a szárnya,
vissza a földbe,
vissza a rögbe,
vissza örökre,
vissza a börtön
mélyébe sírni,
véged van immár,
sötétség lénye!

ŐSSZEC SAPÁS

Hol volt már a vidám udvari bolond? Hol volt az emberi Fűszermadár? Agni széttárta a karjait, és azok ismét óriási, színes tollú, szemkáprázstatóan szép szárnyakká váltak, és ragyogtak a testéből és csontjaiból áradó fényességen. Az arca emberarc volt még, de a teste már-már teljesen madártest: könyű, kecses, repülésre és győzelemre termett. A sötétséghez szokott kígyó mégsem riadt meg a sugárzó alaktól: rezzenetlen szemmel nézte. Túlvilágian fekete szembogarában nem látszott pupilla.

Először csak kerülgették, próbálták egymást, könnyedén és figyelmesen. Antantanágából gyűlölet, Agniból győzelmes erő áradt; belőle fény, a másikból sötétség. A kígyó csapott le először, hatalmas testéhez képest villámgyorsan, csak egy fekete villanás látszott belőle – mintha a fejével akart volna ütni, hogy elkábitsa áldozatát. Fűszermadár úgy kerülte el a végzetes csapást, mintha nem állt volna a kígyó fejének útjában egy töredék másodperccel ezelőtt. Napsugár megdörzsölte a szemét, mert azt hitte, az álmoszágtól nem vette észre, hogyan került több lépéssel arrébb Agni, és a következő támadásnál is csak egy egészen rövid mozdulatot bírt elcsípni, de ez legalább azt bizonyította, hogy a madár – vagy isten?, most már nem földi lény volt, az biztos – nem teleportál, hanem iszonyú gyors.

Most ő támadt. Antantanága elhúzódott, Agni mégis eltalálta az oldalát. Fájdalmában a kígyó előre csapta villás nyelvét, de Fűszermadár már újra támadt.

A színek, formák és mozdulatok villódzása, a dob hangja, a sámán kántálása olyan volt, mintha csak egy ōsi táncot kísérne: a kígyó harcát a madárral.

...vissza a földbe,
vissza a rögbe,
vissza a mélybe,
vissza örökre...

A sámán hangja jajongva felcsapott, egyre hangosabban ütötte a dobot, a küzdő feleken is látszott már, hogy mindenketen fáradnak: a kígyó lomhább lett, de a madár is alig tudta elkerülni a kígyó harapását.

A gyerekek önkéntelenül csatlakoztak a sámán fenyegető dalához:

A fény a győztes,
ő győz le téged,
véged van, kígyó,
véged van, véged!

Az utolsó szónál Fűszermadár a levegőbe emelkedett, magasra, még magasbra, aztán lecsapott a kígyóra – most már sokkal nagyobb és erősebb volt nála. Felemelte a földről, és a magasból dobta a le. Antantanága úgy zuhant alá, hogy ég-föld belerendült. Agni akkor karmos madárlábait a kígyó nyakába mélyesztve leszorította a fekete szörnyegetet a földre.

– Add meg magad! – kiáltotta parancsolóan. Olyan erősen szorította, hogy a kígyó hiába próbálta felcsapni a farkát: a karmok a nyakába fúródtak, és teste visszahanyatlott a földre.

– Te győssssztél! – sziszegte Antantanága, és a levegőbe mart kínjában. – Megölhetsszz...! Úgyis csupa seb vagyok, jajji... csupa törésss és zúzódássss...

– jajongó, panaszos hangja teljes ellentétben állt korábbi gyűlölködő vadságával. – Minek is élnem... Ssszzz... Mindenem fáj....

A torkán tényleg feketén csordult a vér. Napsugár, akinek pedig a legtöbb oka lett volna haragudni rá, mégis megszánta, és odakiáltotta Agninak:

– Ne öld meg! Büntesd meg!

– Legyőztelek. Azt kell tenned, amit mondok – a Fűszermadár lazított a szorításán. – Csakis a gyermeknek köszönheted az életedet. Mars vissza a föld alá, ne is lássalak! Vedd a hátadra a világot, és vezekelj, amiért az életünkre törtél. Hétszáz évig a szinedet se lássam!

Azzal elengedte a kígyót, és azonnal felszállt a magasba, nehogy a gonosz teremtmény megint utánakapjon. De Antantanága nem mert már szembeszállni vele, csak a porból méregette az angyalként lebegő aranymadarat.

– Ezt majd a bátyámnak mondd! – sziszegte gyűlölködve. – Ő erősebb nálad! Végessz veletek!

Azzal fájdalmas szuszogással, gonosz sziszegéssel bevonszolta magát a szobor mögé, vissza a föld alá. Talán örökre.

INDULNI ISMÉT

Szárnysuhogás. Fűszermadár megint leszállt a földre.

Egy pillanatra csend támadt, aztán a gyerekek ujjongani kezdtek.

- Győzelem!
- Végre!
- Hurrá!
- Köszönjük, Fűszermadár! – mondta a sámán is.
- Soha többé nem nevezlek bolondnak – ígérte az örömtől majdnem sírva

Henne.

– Soha többé nem nevetek rajtad – jelentette ki Hanna.

De jaj! A madárember megtántorodott! Napsugár odarohant hozzá:

- Agni! Mi bajod?
- Hadd nézzem – lépett közelebb a sámán.

A Fűszermadár most már nem tűnt olyan óriásinak. Egyre zsugorodott, mintha elhagyta volna az ereje. A sámán megtapogatta:

- Eltörött a lába! – mondta aggódó hangon. – És a szárnya is megsebesült!
- Úgy látszik, már nem vagyok a régi – suttogta Fűszermadár meggyötörten.
- Nem. Nem te változtál. A sötétség lett erősebb.
- Ez is igaz. De öregszem. Érzem, hogy lejár az időm.

Napsugár nem bírta tovább: megpróbálta átkarolni, odabújni a ragyogó tol-lakhoz, az időtlen és erőtlen testhez, a madárhoz, akiben még a haragnál is több volt a szeretet. Elsírt a magát:

- Ne mondj ilyet! Kérlek! Nagyi is ezt szokta mondani! Nem hagyhatsz itt!
- Fűszermadár megsimogatta a fejét a szárnyával.
- Ne félj. Nem halok meg. Megigérem.

És ahogy simogatta a lány haját, a szárnya lassan visszaváltozott emberi kézzé. Napsugár érezte a fején az ujjai lázas melegét, és csorogtak a könnyei. Bárcsak hihetne neki!

– Mennünk kell – szólalt meg az ismét emberré változott Fűszermadár. – Indulnunk kell, most rögtön! Nagy út vár még ránk. Segítsetek felállni.

De a kezüket nem tudta rendesen megfogni, és lépni nem bírt – fáradt volt, sebesült és kimerült.

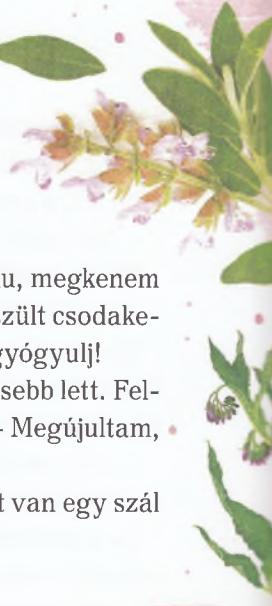
- Pihennem kell egy kicsit. Ez nagyon nagy baj.
- Mi lesz így velünk? Nélküle nem jutunk haza – Hanna hangján érződött a kétségebesés.
- Szedd össze magad – biztatta a testvérét Henne. – Gyere, segítek. Támaszkodj rám. Én majd vigyázok rád. Hazamegyünk, és teljesítjük a küldetést! Mi hárman!
- De mi lesz Fűszermadárral? – nézett fel a könnyei közt Napsugár. – Megmentett minket, segítenünk kell rajta! Nem lehetünk haza nélküle! Ráadásul még nem szereztük meg mind a száz fűszert sem!

Most a sámánon volt a vigasztalás sora:

– Ne féljetek. A Titkos Kert segít. Nézzétek! Itt vannak a fűszerek körülötünk. Ezek itt mind illatos, ízletes, gyógyító növények!

Hajladozni és szedegetni kezdett, és amit leszedett, azzal megérintette a Fűszermadarat.

– Ez itt a rozmarin: kámforos illatú, kék virágú, fényes levelű szent növény. Agni, megérintelek virágzó rozmaringga gal, megfüstöllek rozmarin-

füsttel, hogy meggyógyulj! Ez meg itt egy másik kék virág, a puha levelű, kesernyés ízű zsálya, igazi csodászer: jó sebre, gyulladásra, fájdalom ellen. Fűszermadár, megkenlek zsályakenőccsel. Itt meg az édeskés, lándzsás levelű tárkony, a sárkányfű: kígyómarásra, harapásra ritka hatású varázsszer. Benu, megkenem a sebeidet vele. Ez pedig itt a nagylevelű fekete nadálytóból készült csodakenőcs: sebet forraszt, csontot forraszt. Szent Garuda, gyógyulj, gyógyulj!

– Már jobban is vagyok! – Fűszermadárnak a hangja is fényesebb lett. Fel-emelte a kezét: rendben volt. A lábával toppantott: az is ép lett. – Megújultam, felfrissíttem! Meggyógyultam!

– Nektek pedig, gyerekek – folytatta a bűvölést a sámán –, itt van egy szál keserű fekete üröm, tegyétek a cipőtökbe. Elűzi a fáradtságot.

– Köszönjük!

– És most: siessünk!

– Pomádé majd kiugrik a kezemből. Nagyon nyugtalan... Valami képzül... Mennünk kell.

– De Agni! – mondta Napsugár. – Még nincs meg mind a száz fűszer!

– Meglesz – biztatta őket a sámán. – Itt minden van, csak győzzétek leszedni. Én dobolok, ez erőt ad, villámgyszorsan összeszeditek. A bűvös dobszótól minden növényt úgy felismertek majd, mintha ti is sámánok lennétek.

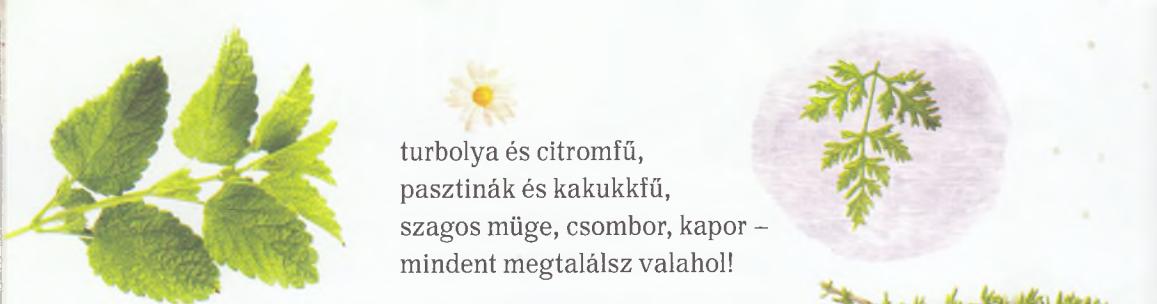

Szedjetek csak, itt még sok van,
gyűjtsétek csak, gyorsan, gyorsan!

A gyerekek olyan szélsebesen rohanták végig az ágyásokat, ahogy csak a lábuk bírta. A sámán pedig dobolta-mondta a fűszerszámsorolót:

Lestyán, zeller, póréhagyma,
bazsalikom, majoranna,
izsóp, kálmos, angelika,
petrezselyem, snidling, ruta,
borsmenta és levendula,

turbolya és citromfű,
pasztinák és kakukkfű,
szagos müge, csombor, kapor –
mindent megtalálsz valahol!

- Ezeket mind leszedtük! – újságolták a gyerekek.
- Most a többöt! Ütöm a ritmust! Szedjetek mindenből, a virágokból is! Ne felejtsétek: minden gyógynövény fűszer is. minden gyógyító növény tud varázsolni!

Kökény és mályva, izsóp és vasfű,
füstöl a kályha, varázsítal fő.
Kakukkfű, málna, berkenye, bodza,
erős varázslat, gyógyír a rosszra.

Kamilla, hárfa, akác virága,
virág varázsa, illan a pára,
citromfű, menta, csipkebogyó kell,
csalánitallal köszönt a reggel.

- Kész! Mehetünk! – jelentette ki Napsugár. A zsákja megtelt. – Csak remélni tudom, hogy legalább száz fűszerünk van. Most már csak egy kis idő kellene.
- Irány Csillámvölgy! – hívta őket a madárember. – Most már nem kell lehunynotok a szemeteket! Hazamegyünk!

Szállunk, mint a fény, az illat,
szállunk, mint a gondolat,
szertecsapva szárnyainkat,
szállunk, mint a pillanat,

szállunk, mint a láng a szélben,
szállunk, mint a pille száll,
semmi rossz most el ne érjen:
ő vigyáz: Fűszermadár!

POMÁDÉ FÉNYE

Alig ismertek rá a csillámvölgyi palotára. A király hatalmas tüzet rakatott az udvaron, arra pedig fényes aranykondért tétetett. Ahogy ott teremtek előtte, Pertu majd kiugrott a bőréből örömében.

– Bögyöga büszöm! Drága gyermekaim, kedves szolgáim, hát megjöttetek? És sikerrel jártatok?

– Igen! – kiabálták egyszerre.

– Éljen, éljen! Kedves népem, nem hallom az ujjongást. Halljam!

Az eddig meghatott csendben figyelő királyi udvartartásakkora ujjongásba kezdett, hogy beleremegtek a fényes falak, és csilingeltek a kristálycilliárok meg az aranypoharak.

– Nos, kedves Bolondon... – kezdte a király.

– Ne nevezd Bolondnak! Ő nem bolond! – kiáltotta Hanna és Henne egyszerre.

– Hát akkor ki?

– Ő Fűszermadár! – mondta Hanna.

– Ő Agni, a gyerekek védelmezője! – mondta Henne. – Ő Garuda, a kígyó legyőzője!

– És ő Benu, a legcsodálatosabb madár a világon! Pálman van a fészke, haragja tűz, tánca szélvész! – sorolta lelkesen Napsugár.

– Igaz ez? Mondd csak, szolgám, ki vagy?

– Kérdezz meg az embernevét – kérlelte a királyt Napsugár. – Biztosan eszébe jutott már, mi volt a legrégebbi neve.

– Igen, emlékszem már! – szólalt meg kérdés nélkül is a madáember. – Én a Főnix vagyok, a tűzmadár. Egyetlen vagyok a világon. A fűszerek őrzője voltam az embervilágban, a fény őrzője lettem Csillámvölgyben.

– Főnix? Tényleg te vagy a Főnix? – kiáltott fel Napsugár boldogan. Sokat hallott már a legendás, tűzben megújuló, ragyogó csodamadárról.

– A Nap madara! – ujjongtak a bámuló udvaroncok.

– Ő pedig – Fűszermadár Pomádéra mutatott – nemcsak a labdám. Ő a lelkem. Illatlélek.

Pomád előgerult, a Fűszermadár pedig nagyon szippantott az illatából.

– Mit csinálsz? – döbbent meg Pertu.

– Szagolok. Szimatolok. Illatot szívok magamba.

– Mi az az illat? Finom? Adj nekem is!

– Tessék.

Pertu nagyon fura arcot vágott, amikor megérezte Pomádé illatát. Egyenesen dadogni kezdett a döbberettől:

– Ez... Ez cso-cso-cso-csodálatos! Ez képtelenül tündökletes és tündökletesen képtelen. Ez megfoghatatlanul nagyszerű és nagyszerűen megfoghatatlan. Egyenesen a szívembe markol. Ide, ni. Olyan ereje van, mint a fénynek.

És ekkor, jaj! Elsötétült a Nap. Egy pillanat volt csak, de annál fenyegé több.

– A fény! A fény! Segítség! – kezdtek kiabálni mindannyian, Pertu, a gyerekek, az udvaroncok, még a legkisebb üvegpucoló is. Csak Fűszermadár hall-gatott gondterhelten. Amikor kicsit csitult a zaj, megszólalt.

– Morkoláb szárnyuhogását hallom! Itt van közel. Még nem meri megtámadni a Napot, de nincs sok időnk. Napsugár! Elő a fűszerek! Főzd meg gyorsan a százfűszerzsőzt! Most te vagy az udvari szakács!

– Sietek! Mozsarat, gyorsan, kést, serpenyőt!

Hanna és Henne nem a szolgáknak intettek, ahogy szoktak, hanem maguk hozták eléje sorra, amit kért. Izgalmukban majdnem megboltottak a saját lábukban.

Napsugár intézkedni kezdett, mint egy igazi szakács:

– Szükségem van a segítségetekre. Henne, te a mozsárral dolgozol, ehhez erő kell. Hanna, te a fűszereket vágod, mert ahhoz meg ügyesség szükséges. Én megpirítom a magokat, mert ehhez meg fontos a főzötudomány.

– Gyermekaim, népem, segítsetek ti is! – kérte Pertu király. – Ez most időre megy, mint a versenyfutás! Muszáj drukkolnotok, hogy sikerüljön! Hajrá, nép! Hajrá, megmentők!

– Hajrá, megmentők! – kiáltott fel egyszerre mindenki.

A gyerekek pedig nemhiába jártak a sámánnál: eltanulták a ritmikus varázsolás titkát. Munka közben rákezdték a mondókáikra, és egyszerre mondták a magukét:

Henne mozsárral tört:

– Törj meg, mag! Zú-zódj szét!

Napsugár serpenyővel pörkölt:

– Ugrálj, pattanj, pörkölödj!

Hanna késsel aprított:

– Icipici darabokra!

A vágás és zúzás hangja, a fűszerek illata, az udvari nép bizzató kiáltása egész Csillámvölgyet betöltött. A gyerekek egyszerre hagyták abba a munkát.

– Az előkészítéssel megvolnánk – mondta Napsugár. – Most egy pici ola-jat... aztán beleöntöm ide a nagy kondérba a fűszereket... Keverem, kavarom... Most egy kis víz...

Nem is kellett sok kavarás: a massza felbugyborgott és összefőtt azonnal. Mintha varázslat lett volna a dologban. Fűszermadár titkos mágiája.

- Nahát, százfűszerpaszta! – nézett bele a kondérba Hanna.
- Százfűszerkatyvasz! – kontrázott Henne.
- Százfűszerszósz! – javította ki mindenkit Napsugár a profi szakács büszkeségével. – Mindjárt kész!
- Micsoda illat! – szimatolt Pertu király. – Nem is tudtam, hogy növényekből is lehet főzni. Mutasd csak, milyen? – azzal izgatottan belenézett az edénybe. – Hmm... A színe is érdekes... – és vadul szimatolt, mert először érzett tűzzel előcsalt fűszerillatot.
- Kész! – jelentette be Napsugár hirtelen. – Most van készen, most szabadul fel belőle a legtöbb illat. Tüzesen forró, és erős, akár a fény!
- Lépjtek hátra – parancsolta a Fűszermadár. – Álljátok körül. Hadd szálljon az illata az égig.

Mindenki hátrahúzódott. Körbeállták az aranybográcsot, de ekkor valami váratlan dolog történt. A király hirtelen előrelépett, hatalmas kanalat vett elő – és beleevett a szószba!

- Jaj! Ne! Vigyázz, forró! – kiáltotta aggódva Napsugár.
- Az neki nem árt – nyugtatta meg Henne. – Mi, csillámvölgyiek bírjuk a forrót.
- Hmm... Mennyei... – nyammogta Pertu, amint megkóstolta. Aztán szónélküл, vadul enni kezdte.
- Ne! – kiabálták a gyerekek.
- Nem szabad enni belőle! – kiabálta Napsugár.
- Papa! Hagyd abba! Ez varázsszer! Nem ennivaló! minden fűszerre szükség van belőle!
- Nagy baj lesz!

Ahogy körbetolongták a királyt, és el akarták húzni előle a bográcsot, még több értékes szájfűszerszósz ment kárba: kiömlött az udvar kövére.

- Hagyjátok a lángon! – kiáltotta Fűszermadár. – A tűz melege nélkül mit sem ér a varázslat!
- Kértek ti is? Nagyon finom! – mondta tele szájjal Pertu. – Sokkal jobb, mint a fényleves! Nyam, nyam, nyam, ssssluppp... – csak úgy szürcsölte a varázsszert.

Bumm! Óriási dörgés reszkettette meg az eget. minden elsötétült, aztán szürke derengés vette őket körül.

- Morkoláb! Itt van! Itt felettünk! – hallották Fűszermadár hangját. – Őt még én se tudom elűzni! Ha nem hat a fűszervarázslat, végünk!

A hideg denevérszárnyak feketéje lassanként betakart minden.

- Nel! Megeszi! – kiáltotta Napsugár kétségebesetten. – Morkoláb megeszi a Napot!

Nekiveselkedtek, és egy lendülettel visszatolták a bográcsot a tűzre. Megint felcsapott a fűszerek gőze, de már késő volt...

-
- Nem hat a varázsszer!
 - Nem hat a százfűszerszósz! – kiabálták összevissza.
A király az öklét rázta az ég felé, és azt sipította:
 - Te szörny, megparancsolom, hogy tűnj el!Semmi hatás. A sötét pedig egyre nőtt.
 - De Papa, minek kellett beleenned?
 - Nem az a baj – szólalt meg Fűszermadár. – Nem elég erős az illata! Valami hiányzik még belőle... De vajon mi?
 - De hiszen nem számoltuk meg a fűszereket! – jajdult fel Napsugár.
 - Nem is tudjuk, mennyi van benne!
 - Biztosan nincs meg a száz fűszer... – sírta el magát Hanna. – Mi lesz veünk?
 - Már majdnem egészen megette a Napot! – kiáltotta Pertu haragosan és kétségezesetten.
- És akkor valami olyasmi történt, amire minden számíthattak volna, mégsem merték elképzelni sem.
- Pomádé kiugrott a Fűszermadár kezéből, a bográcshoz hussant, és habozás nélkül beleugrott a bugyborgó százfűszerszószba!
- A fűszerek! Pomádéban van a többi fűszer! Pomádé feláldozza magát! Éljen Pomádé! – kiabálták a gyerekek összevissza. – Meg vagyunk mentve!
- Egy robbanás, és hatalmas, illatos füst- és gózoszlop csapott fel az égre. Fenn megint nagyon dördült az ég – vagy talán Morkoláb morgott?
- Alig telt el egy pillanat, és kivilágosodott minden.
- Visszatért a fény! – ujjongta mindenki.
 - A szörny menekül!
 - Látom a denevérszárnya hegyét! – diadalmaskodott Pertu. – Iszkol már! Kész... Vége, el is tünt!
- És tényleg: ismét sütni kezdett a Nap.

Mindenki ujjongott, csak Fűszermadár hanyatlott le a földre sápadtan, élet-telenül.

Napsugár vette észre először. Azonnal leguggolt mellé:

– Fűszermadár... Agni... Hallasz engem? Mi történt veled?

Semmi válasz. A gyönyörű madárember, a nagy hatalmú aranymadár élet-telenül feküdt a földön. Napsugár a két tenyere közé fogta a kezét: már nem volt forró. Csak éppenhogy langyos.

– Jaj... – nyöszörögte a lány. – Nagy a baj!

– A lelke után hal! – most már Henne arcán is csorogtak a könnyek.

– A fűszerei nélkül a Fűszermadár sem élhet... – szipogta Napsugár.

– Az nem lehet! A Főnix soha nem hal meg! – kiáltott fel Pertu király. –

Csak a lelke távozott el egy pillanatra, de a tűz a léleknek nem árthat. Ne féljetek!

– Próbáljátok magához téríteni, beszéljetek hozzá! – kiáltotta oda az ikreknek Napsugár. – Én addig megkeresem Pomádét!

A kondérhoz rohant, a kanállal kotorászott benne. Egyszerre keményet ér zett. Kézzel nyúlt bele a még fortyogó masszába, izgalmában nem törődött a forrósággal sem – és lám, mintha maga is csillámvölgyivé változott volna, meg se égette a kezét.

– Itt van! Megvan Pomádé! Nézzétek: semmi baja! Egészben van!

Nagy örömében véletlenül felborította a kondért. A maradék százfűszer-szósz szétfolyt a földön, be a kövek résébe, le a gyökerek közé.

Napsugár gyöngédén a madárember mellkasára helyezte Pomádét. A labda ugrálni kezdett, és egyszerre a szívdobogás ritmusát vette fel.

– Újraéleszti! – drukkolt Napsugár. – Feltámasztja a forróságával!

Eltelt egy perc – mindenki lélegzet-visszafojtva figyelt. És akkor a Fűszermadár, mintha mi sem történt volna, hirtelen felült. Felpattant a szeme.

– Elment? – kérdezte. – Igen! Győztünk! Látom a Napot!

BÚCSÚ

– Pomádé! De jó, hogy nincs semmi bajod! – Fűszermadár megszimatolta a labdát. – Jobb, mint új korában! Most már az összes fűszer illata érződik rajta!

– Milyen erős illat lett itt... – mondta Hanna. – Mindjárt elááá...

– Jaj, csak azt ne – cukkolta Henne. – De most, hogy mondod... Ez már nemek is sok... – azzal színpadiasan a földre hanyatlott.

Még Napsugár is megtapsolta a mutatványt. Az arcán csak úgy ragyogott a mosoly.

A király azonban sopánkodni kezdett:

– Kifolytak a drága fűszerek... De kár!

Egyedül Pertu nem törödött a gyerekek látványos figyelemfelkeltési mutatványával. – Ez érdekes... – hajolt le csodálkozva. – Nézzétek csak! Itt a kövek között kinőtt valami... Egy ismeretlen növény! Nem aranyszínű, nem is ezüstös... Mit jelenthet ez? Hadd lám, mit ír erről a Titkok Könyve...

Két udvaronc azonnal előcipelte a nagy kötetet, és a király megint felcsapta a fedelét. Lapozgatott, aztán mohón olvasni kezdett:

– Hüha! Itt sorról sorra meg van irva, ami történt! Kivéve... Lássuk csak... – döbbenten merült el az olvasásban, aztán felkiáltott:

– De hiszen ez még egy órája nem volt benne! Ezt írja a Krónika: „A száz-fűszerszóssz megtermékenyítette a földet, és Csillámvölgyben kinőttek a fűszernövények.” Hm, ez jó hír! „A bors, a vanília, a tárkony, a paprika,

a szegfűszeg..." Mennyi ismeretlen név! – Egészen elmerült a könyvben, ahogy élvezettel olvasgatta a fűszerneveket.

– Halljátok? – kérdezte mosolyogva Napsugár. – Mostantól nektek is lesznek fűszereitek! Nemcsak sugárlevest ehettek. Főzhettek rendesen ezentúl.

– És még én akartalak tömlöcbe vettetni! – mondta bocsánatkérően Han-na. – Te hoztad el nekünk a fűszereket! Nélküled még mindig fényt ennénk.

– A Papa most már biztosan kinevez udvari szakácsnak – biztatta Henne.

Pertu király egy pillanatra felnézett, és olvasás közben gyorsan odavetette:

– Kinevezlek – aztán olvasott tovább –, a kurkuma, a gyömbér, a lestyán, a babér...

– Sajnáлом, de nem maradhatok – közölte szomorúan Napsugár. Attól félt a legjobban, hogy Agnit nem láthatja többé, de nem merte megkérdezni, hogy a madárember hazakíséri-e.

– Ha nem indulok azonnal, a nagymamámmal nagy baj lesz – magyarázta tovább. – Ott kell lennem a kórházban, hogy segítsek neki kimenni az erkélyre, hogy napozhasson. És be kell vinnem neki a saját készítésű fűszer-szószomat a maradék fűszereimből, amiket együtt szerezünk. Ettől biztosan meggyógyul. Most már tudom, mi segít rajta! Az illat és a fény! Meg az ölelés – tette még hozzá, és szeretettel nézett a többiekre.

– Veled megyek – jelentette ki Fűszermadár. – Én magam fogok segíteni neki! Nincs mitől félned, Napsugár!

A lány csak nézte, nézte a mosolygó madárembert, és gondolatban már látta is, ahogy a ragyogó szárny, mint egy fénycsík, megérinti Nagymami arcát – ő pedig feláll a székéből, átöleli az unokáját, és már indulnak is haza, hogy főzzenek valami finomat.

Talán még Csillámvölgybe is eljönnek majd együtt. Ide, a barátaihoz.

VÉGE

TARTALOM

HANGZAVAR A TRÓNTEREMBEN	5
VÉGÍTÉLET ÉS CICOMA	17
KOLOBUSZ KRISTÓF	28
REJTÉLY A FŰSZERPIACON	45
TE! EZ EGY TEVEVEVEVEVERSENY!	54
A SÁMÁN KERTJE	66
VIRÁG AZ ÉJSZAKÁBAN	73
A SÁMÁN FŰSZEREI	78
A RÉMSZOBOR	86
A SÖTÉTSÉG MÉLYE	88
ÖSSZECSPÁS	96
INDULNI ISMÉT	100
POMÁDÉ FÉNYE	106
BÚCSÚ	115

A könyv megjelenését
a Nemzeti Kulturális Alap támogatta

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto@lira.hu
Felelős kiadó Nyáry Krisztián

Nyomtatta és kötötte
Reálszisztemá Dabasi Nyomda Zrt., 2015-ben
Felelős vezető Vágó Magdolna vezérigazgató
Munkaszám 151413

Felelős szerkesztő Turi Timea
A könyvet Pintér József tervezte
Műszaki vezető Bezúr Györgyi
Kiadványszám 8705
Kner Antikva betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 2875 9

„Bögyöga büszöm!” Így köszöntik egymást Csillámvölgyben. Pertu király két csintalan gyereke, Hanna és Henne állandóan civakodnak, és már nagyon unják, hogy minden nap csak fényt ehetnek. De minden veszekedés elcsitul, amikor valódi veszély fenyeget: valaki meg akarja enni a Napot! Az uralkodó hűséges Bolondja, a titokzatos Fűszermadár tudja: csak a százfűszerszósz elkészítésével menthetik meg birodalmukat. Fűszer-vadászatra indulnak hát, és kalandozás útjuk során egy Napsugár nevű emberryerekkel együtt fedezik fel az ételek ízesítésének ezerszínű világát, miközben megismerik a barátság és az összetartozás erejét.

Szállunk, mint a fény, az illat,
szállunk, mint a gondolat!

2990 Ft

